

Bělohradské listy

Časopis Bělohradu a okolí

Vydáno 27. 11. 2009 • Ročník IX • Cena 16,- Kč

6 / 2009

Výlov rybníka pod Byšičky

Objektivem

Bělohradských listů

BĚLOHRADSKÉ LISTY

Časopis Bělohradu a okolí 6/2009

- 2 **OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
(VÁCLAV PONER)
- 3 **FEJETON**
(JIRÍ SEHNAL)
- 4 **ZEPTALI JSME SE ZA VÁS**
- 5 **STAROSTA ODPOVÍDÁ,
ZM INFORMUJE**
- 6 **MISTR Z VILY ESPLANADE**
(SVATOPLUK HRNČÍŘ)
- 7 **SOCIÁLNÍ ČINNOST
PANÍ MARIE WAGNEROVÉ**
(KÁREL REUMANN)
- 8 **ROZHOVOR SE STAROSTOU
TETÍNA**
(LADISLAV STUHLÍK)
- 9 **45 LET MĚSTA BELENE**
(BOHUMIL ŠRAM)
- 10-11 **CUKRÁRNA DOBROVOLNÝCH**
(EDUARD ČELIŠ)
- 12-13 **DUATLON A TASMÁNIE**
(LADISLAV STUHLÍK)
- 14-15 **BOHUMIL BYDŽOVSKÝ**
(EDUARD ČELIŠ)
- 16 **SLAVNOSTNÍ SCHŮZE VČELAŘŮ,
TÁBOR ROZHLEDY**
(ANTONIE VANIŠOVÁ,
MIROSLAV MEČÍŘ)
- 17 **K. V. RAIS „U NÁS DOMA“**
(HANA FRIEDRICHOVÁ)
- 18 **Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 **UDÁLOSTI - ZAJÍMAVOSTI**
- 20-21 **CYKLISTA
FRANTIŠEK PAĐOUR**
(PAVEL ŠUBR)
- 22 **KULTURA**
- 23 **TASMÁNIE**
(PAVEL ŠUBR)

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE

STR. 1 LADISLAV STUHLÍK

PODZIMNÍ BYŠIČKY

STR. 24 KRISTIÁN RICHTERA

PODZIM POD HŮROU

**DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ
VYJDE 22. 1. 2010**

Bělohradské listy

Vydává Město Lázně Bělohrad

Vychází jako dvouměsíčník

Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Hana Friedrichová, Svatopluk Hrnčíř, Václav Lejdar, Josef Špúr, Ing. Pavel Šubr, Mgr. Antonie Vanišová, Ing. Lenka Vichnarová.

Povoleno MK ČR pod č. E 10901

Adresa: **Město Lázně Bělohrad**

Městské kulturní středisko,

Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon: 493 792 208, Fax: 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Grafika, sazba a tisk: tiskárna ARPA,

Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

PŘÍLIŠ KRÁTKÁ PAMĚŤ DAVU

Od sametové revoluce uplynulo dvacet let. Stál jsem v oněch dnech na Václaváku, pod balkónem Melantrichu, a unisono s tisícíhlavým davem provolával různá hesla o svobodě a cinkal přitom klíči. Mrzlo až praštělo a za mými zády kdosi emfaticky vykřikoval: „Pvavda zvítězí, Havel na hvad!“ Ohlédl jsem se. Zvláštní; pár let jsme se neviděli a najednou jsme stáli tělo na těle za sebou. Zpěvák a kreslíř, kamarád Honza Vyčítal. Domluvili jsme se, že se po demonstraci sejdem v nedaleké hospůdce. Postěžoval jsem si, že mi mrznou uši a čelo, a tu se z davu vynořila útlá paže s černou bavlněnou čelenkou ve zkřehlých prstech. Dívka asi dvacetiletá mi ji podala se slovy: „Aspoň na chvíli...!“ Z balkónu zněl hlas Václava Havla, Václava Malého, Jiřího Rumla a dalších, když tu náhle jako blesk z čistého nebe zazněla píseň: „Ať mír dál zůstává s touto krajinou...“ Marta Kubišová.

Málokteré oko zůstalo v tu chvíli suché. Mnohým slzy mrzly na tvářích, přidal se také hlas za mými zády: „Ať mív dál zůstává s touto kvajinou...“

Mítink skončil, do hospůdky jsme nešli, čelenku mám dodnes. Nějak se mi ti dva ztratili v davu. Když se totiž takový dav dá do pohybu, pak je člověk unášen vlnou, již nemožno čelit. A tenkrát to bylo přímo tsunami.

Do Bělohradu jsem se toho dne vrátil hluboko po půlnoci.

Zkrátka nato jsem se do Prahy vydal znovu. Na Letnou, kde už byl dav výrazně mohutnější, jsem nejel, neboť jsem v Mánesu (tehdejším to sídle Svazu výtvarných umělců) pomáhal třídit nejružnější letáky a plakáty s nápisem HAVEL NA HRAD! Dva balíky těchto plakátů mi pak dali s sebou s tím, abych je v místě svého bydliště předal výboru Občanského fóra. Ty jsem hned ráno předal lídrovi OF, tehdy vedoucímu pošty, aby zařídil jejich vylepení po městě. Nato se pan vedoucí obezřetně rozhlédl kolem sebe:

„Zařídím,“ řekl tiše, a plakátky stejně tiše zamkl do šuplíku.

Od té chvíle jsem je už nikdy nespatriil. Stejně jako ty dva na Václaváku.

První mítink v Bělohradě se konal v době, když už si v Jungmance Havel s Adamcem potřásl rukama a kdy už bolševik definitivně složil zbraně.

Mluvícími OF byli manželé Paďourovi, oba lékaři. Teploměr na Kadavým ukazoval -17° Celsia, lidé před Lázeňským hotelem přešlapovali z nohy na nohu a řečníkům stoupala pára od úst. Stepoval jsem tam asi půl hodiny, ale poněvadž jsem se nedozvěděl nic nového, odebral jsem se domů, uvařil si grog a sepsal žádost o rehabilitaci a navrácení členství ve Svazu novinářů.

Obě bylo vyřízeno kladně a bez jakýchkoliv obstrukcí velmi rychle.

Někdy koncem ledna 1990 se konal další pražský mítink na Výstavišti v Průmyslovém paláci (dříve věhlasné Fučkárně). Jeho levé křídlo praskalo ve švech - sešla se zde tisícovka výtvarníků z celé naší republiky, aby svrhla vedení Svazu výtvarných umělců. V davu jsem mimo jiných potkal i svého spolužáka z hořické školy, který byl v oné době ředitelem jakéhosi odboru Ministerstva kultury, a sotva jsme se pozdravili, zeptal se mě: „Jsi bohat?“ Než jsem stihl odpovědět, zmizel v davu, a od té chvíle jsem ho už nikdy nespatriil. Avšak už tehdy jsem si uvědomil, kam nový režim směřuje.

Je nesporné, že sametová revoluce vnesla do společnosti víc světla.

Jenomže čím víc světla, tím více stínů. Hodnoty se začínaly měnit.

Před listopadem bývalo zvykem zeptat se „Jak se máš?“, po něm už jen „Jsi bohat...?“ Nová totalita trhu, majetku a moci vystrčila první růžky, aby záhy zcela nahradila tu starou - rudou a ideologicky zvrácenou.

A proč to připomínám? Protože krom vzpomínky na sametovou revoluci je těžké dobré připomenout si slova, jež tehdy zazněla z balkónu Melantrichu:

„PRAVDA A LÁSKA ZVÍTĚZÍ...!“ Slova, na která jsme za posledních dvacet let už téměř zapomněli. Stejně jako na slova písně, kterou z téhož balkónu zpívala Marta Kubišová.

Jiří Sehnal

Zeptali jsme se za vás

Jak pokračují práce na revitalizaci bělohradského zámku?

V současné době jsou práce na projektu opožděny z důvodu dovyjasňování majetkových vztahů mezi státem a městem. Je připravena projektová dokumentace pro stavební povolení a proběhla řada jednání s pracovníky Národního památkového ústavu v Josefově a oddělení státní památkové péče Městského úřadu v Jičíně. V polovině listopadu bude podána žádost o stavební povolení na renovaci objektu. Vlastní započítí prací pak společnost Residence Lázně Bělohrad, a.s., plánuje v druhé polovině příštího roku.

Martin Dražík, předseda představenstva Residence Lázně Bělohrad, a.s.

Podle nového zákona musí zajistit úklid chodníků od sněhu město. Jak bude probíhat úklid v našem městě?

Způsob úklidu sněhu na chodnících projednala rada města 2. listopadu. Schválila pořadí, v němž budou jednotlivé ulice uklizeny, přičemž se s úklidem začne z centra města. V centru bude sníh odklizen ručně, v dalších ulicích technikou. Došlo také k dohodě s Anenskými slatinými lázněmi, že zajistí úklid sněhu v lokalitě u lázní. Rada města zároveň schválila několik ulic, kde úklid sněhu nebude prováděn, neboť chodníky v těchto ulicích jsou dle zkušeností v zimním období minimálně využívány. Samozřejmě úklid sněhu technikou nemusí být vždy úplně kvalitní a sníh bude zůstat i ve vchodech k domům. Ale není možné uklidit chodníky v celém městě ručně.

Rada města zároveň žádá občany, aby v rámci svých možností s úklidem sněhu pomohli a zároveň tolerovali nedostatky v úklidu, neboť při napadnutí většího množství sněhu

na některé ulice nepříjde řada hned ráno. Konkrétní postup úklidu bude zveřejněn na úřední desce města.

*Jiří Bičíště
místostarosta města*

Střední odborné učiliště

Královéhradecký kraj připravuje sloučení gymnázia v Úpici s gymnáziem v Trutnově. Tento návrh zazněl již v roce 2007 společně s návrhem na sloučení bělohradského SOU se zemědělskou školou v Hořicích. Jaká je dnes situace se SOU Lázně Bělohrad?

Učiliště v Lázních Bělohradě vychází v současné době co se týká naplněnosti tříd docela dobře a internát se ze zámku brzy přestěhuje do jiné budovy s menším nájemným, což škole sníží provozní náklady. Sloučení bělohradského učiliště se zemědělskou školou v Hořicích proto už v této chvíli neřešíme.

*PhDr. Bc. Jiří Nosek,
radní Královéhradeckého kraje
zodpovědný za školství a kulturu,
Převzato z MF DNES*

Mateřská škola připravuje

projekt financovaný z Evropských sociálních fondů, o co se jedná?

Bělohradské mateřské škole se podařilo získat peníze z Evropských sociálních fondů. Dnem 1. září 2009 byl zahájen projekt nazvaný „Chirofonetika na pomoc dětem, předcházení vývojovým poruchám učení a chování u dětí ve věku 3 - 9 let“.

Na projekt je schváleno téměř 734 000 Kč.

Projekt obsahuje několik částí:

1. samostatná chirofonetická a speciálně pedagogická práce s dětmi,
2. konzultace speciálního pedagoga s rodiči a zaškolování do chirofonetické práce,
3. konzultace speciálního pedagoga s učitelkami MŠ,
4. besedy a přednášky pro rodiče a veřejnost,
5. pracovní dílny pro učitelky MŠ a prvního stupně ZŠ – předávání praktických zkušeností, zaměřených na rozvoj smyslů jako předcházení SPUCH

Velká finanční částka je vyhrazena k novému vybavení relaxační místnosti (nábytek, lehátko, speciální hudební nástroje apod.), v níž chirofonetika probíhá.

Ve středu 7. října 2009 proběhla v Bělohradské mateřské škole na pracovišti v Lázních Bělohradě první beseda s názvem Chirofonetika. Speciální pedagožka Mgr. Eva Mílková představila tuto alternativní metodu nápravy řeči a pomoci celkovému vývoji dítěte několika rodičům a učitelkám. Vzhledem ke krásnému slunnému odpolední byla návštěvnost malá (12 osob). To však nebránilo vytvoření příjemné atmosféry. Zúčastnění se dověděli o principech chirofonetického ošetřování a také o samotném projektu.

V závěru diskuse se objevil dotaz rodičů, kdy a na jaká témata budou přednášky a besedy pokračovat. To samozřejmě bylo pro osoby, vykonávající projekt, nejlepší odměnou.

*Za Bělohradskou mateřskou školu
Lenka Zívrová, Mgr. Eva Mílková*

Kdy bude v našem městě koupaliště?

Výbudovat v našem městě koupaliště chce poměrně hodně občanů. Stav rybníku Pardoubek není nejlepší a asi je i nereálné z něho vybudovat koupaliště, které by odpovídalo současným normám a požadavkům. V územním plánu města je jako plocha pro sport (tedy i koupaliště) určena lokalita jižně od tréninkového fotbalového hřiště u Bažantnice. Jde ale o soukromé pozemky. Zastupitelstvo města v roce 2006 při změně územního plánu č. 2 navrhlo jako plochu vhodnou pro koupaliště lokalitu pod Slívákem za Kotykovým mlýnem (i z důvodu nedalekého tábora U Lva, který by bylo možné využívat jako kemp). Převážná část těchto pozemků je státních a při jejich konkrétním využití v územním plánu je město může od státu bezúplatně získat. Proti této změně ale písemně protestovalo o.s. Bílý Hrad, jehož předseda k záměru koupaliště napsal: „Chybí řádné zdůvodnění výběru této lokality ke změně na plochu sportu (areál koupaliště). S navrhovanou změnou nesouhlasíme... Navrhujeme obnovu koupaliště na vodní ploše Pardoubek.“

Změna územního plánu byla nakonec schválena 1.7.2009 a město nyní požádalo stát o bezúplatný převod těchto pozemků, u zbývajících pozemků jednáme o odkoupení s jejich majitelem. Mezitím jsme nechali zpracovat studii výstavby koupaliště ve 2 variantách. Náklady na výstavbu koupaliště s víceúčelovým bazénem 25 x 15 m, dětským bazénem, tobogánem, třídráhovou skluzavkou a veškerým zázemím jsou odhadnuty celkem včetně DPH na 80 mil. Kč. Na výstavbu koupaliště by město mohlo získat dotaci z Evropských fondů maximálně 40 %, takže 48 mil. Kč by muselo získat z jiných zdrojů (úvěr, atd.), případně se pokusit získat soukromého investora.

Další náklady spojené s koupalištěm jsou budoucí provozní náklady (chemikálie, el. energie, vodné, mzdové náklady, atd.). Ty odborná firma odhadla ročně na 2,2 mil. Kč. Životnost stavební části koupaliště je 30 let, technologické části 12 let, což znamená, že odpisy by ročně činily více než 4 miliony Kč. Aby příjmy pokryly alespoň provozní náklady bez odpisů, znamenalo by to, aby koupaliště např. při průměrném vstupném 50,- Kč navštívilo po dobu 100 dnů denně 300 lidí (příjem 1,5 mil. Kč) a tobogán při ceně 5,- Kč sjelo ve stejném období denně 1000 lidí (příjem 0,5 mil. Kč).

Domnívám se, že v průběhu příštího roku získáme pozemky určené územním plánem pro výstavbu koupaliště a o jeho případné výstavbě bude rozhodovat až příští zastupitelstvo města. Mám ale obavy, že v dnešní ekonomické situaci by byla výstavba koupaliště z hlediska rozpočtu města dost velkým hazardem.

Naprosto souhlasím s výstavbou přeložky silnic kolem našeho města tak, jak jste ji popsal v minulém čísle BL, jen by mě ještě zajímalo, za kolik korun budete vykupovat pozemky a do kdy musí být pozemky vykoupeny.

Pozemky budeme vykupovat za 150,- Kč za m². Tato cena je konečná a je tedy zbytečné nějaké spekulování, neboť ji nemůžeme zvýšit. Co se týče 2 rodinných domů, jejich majitelům nabídneme zdarma náhradní stavební parcely a takovou částku, aby si za ni mohli pořídit nový rodinný dům. S majiteli pozemků budeme uzavírat budoucí smlouvy kupní s tím, že vlastní kupní smlouva bude

podepsána a peníze uhrzeny do určité doby po nabytí právní moci kolaudačního rozhodnutí. Tím bude zaručeno, že buď vykoupíme všechny pozemky a stavba přeložky se uskuteční, nebo při nesouhlasu některých majitelů s prodejem nemovitostí nebude moci SÚS jako investor požádat o stavební povolení a tím se nevykoupí ani pozemky majitelů, kteří budou mít uzavřenu budoucí kupní smlouvu. Budoucí kupní smlouvy bychom měli uzavřít nejpozději do konce února 2010, aby se stihlo získat územní rozhodnutí a mohlo se požádat o dotaci z fondů EU.

Nemohlo by město opravit cestičku od Wagnerovy chalupy do Bažantnice? Při návštěvách koncertů a sportovních akcí v Bažantnici ji využívá hodně lidí a hrozí na ní nebezpečí úrazu.

Tato cestička není na pozemku města ale Anenských slatinných lázní, které jsou majitelem parku Bažantnice. Města je pouze část cestičky kolem Wagnerovy chalupy, kterou jsme v minulých letech upravili.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlík

ZM informuje

Veřejné zasedání zastupitelstva města **4. listopadu 2009** se uskutečnilo v **budově obecné školy v Brtvi**. Zastupitelé schválili prodej pozemku, rozpočtové opatření č. 4/2009, zřizovací listiny základní školy a mateřské školy, uzavření smluv o budoucích smlouvách kupních mezi městem Lázně Běláhrad a vlastníky pozemků na trase přeložky silnic II/284 a II/501 a obecně závazné vyhlášky č. 1/2009 a 2/2009 o komunálním odpadu. Dále vzali na vědomí informaci o přípravě revitalizace zámku a revokovali usnesení z posledního zasedání ZM ohledně odkoupení budovy lesní správy. Schvá-

leny byly rovněž dohoda o poskytnutí příspěvku na činnost organizací z rozpočtu města a dodatek ke smlouvě se SFŽP, zastupitelé vzali také na vědomí informaci o jednáních s Lesy ČR, s.p., ohledně nevydání cca 51 ha lesních pozemků městu dle sporného § 4 odst. 2 zákona č. 172/1991 Sb. a odsouhlasili návrh právního zástupce města vyčkat rozhodnutí Nejvyššího soudu v obdobných případech a vzali na vědomí zprávy kontrolního a finančního výboru. V diskusi se řešila především výstavba přeložky silnic II/284 a II/501 z pohledu občanů Brtve.

Pavel Šubr

Emil Vachek (1889 - 1964)
v Bělohradě

Mistr z vily Esplanade

Kdysi (jedná se o třicátá léta minulého století) to byly dva zcela protichůdné světy. Tichá, zarostlá zahrada s tajuplnou budovou, jež se honosila neobvyklým názvem Esplanade, a vedle ní čerstvě zbudované sokolské hřiště, které jsme využívali my kluci. Pořádali jsme tu hlučné tenisové turnaje (hrálo se dřevěnými, vlastnoručně vyřezanými pálkami), napodobovali slavnou zborovskou bitvu (doprovázenou mohutným bojovým rykem) a stávali se odvážnými letci (letadlem byl ohebný kmínek jasanu, na který jsme se vrhali ze střechy dřevěného záchodku).

Jenomže zmíněná stavbička stála nad níže položeným pozemkem penzionu Esplanade, a tak se velice často ozýval hlas paní správcové: „Kluci, ztište se! Mistr pracuje.“

Do té doby jsme v Bělohradě znali jediného mistra, kterým byl cukrářský mistr Josef Mistr. A teď jsme se dozvěděli, že kousek od nás, kdesi mezi stromy a keři sedává další mistr. Jak tam pracuje? Co tvoří? Dozvěděli jsme se to brzy. Vážný, obrýlený pán s knírkem, který často s raketou v ruce kráčel Lázeňskou ulicí na tenisové kurty do Bažantnice, byl známý spisovatel a novinář Emil Vachek.

Uplynulo pár týdnů (psal se rok 1937) a pan spisovatel, třebaže jsme mu

Vyznání
uverejňené v časopise
Lázně Bělohrad v roce 1930

V upomínku na roztomilý měsíc strávený v Lázních Bělohradě, na Bažantnici, Byšičky, Pardoubek, vpisují těchto několik slov: Bělohrad mě nevyhojil ze dny ani z jiných takových nemocí, poněvadž jsem je neměl. Zato jsem zde vyhojil jinou chorobu - letní toulavost, štvoucí mne z místa na místo. Bělohrad je první místo, kde jsem vydržel déle než dva týdny. Unavený jako Ahasver mu za to děkuji.

Emil Vachek

hulákáním ztrpčovali letní odpočinek, nás velice překvapil. Do Pražského ilustrovaného zpravodaje o nás napsal dva fejetony. První byl „sokolský“ a ve druhém vylíčil naše „letecké dny“. Začátek druhého fejetonu ocitují: *Bělohradští kluci za zdi mého letního útulku hrají si na ledacos (vždy ovšem s velkým povykem), ale se zvláštní oblibou vracejí se ke hře na letce...*

Dnes, když jdu Lázeňskou a Rašínovou ulicí, pobaveně zjišťuji, že oba zmíněné objekty si vyměnily role. Sokolské hřiště je tiché, prázdné, zatímco po zahradě bývalé Esplanady, která dnes slouží Léčebně dětí a dorostu, pobíhají (a pokřikují!) děvčata a chlapci nejrůznějšího věku.

Spisovatel Emil Vachek (narodil se před 120 lety v Hradci Králové) napsal řadu závažných románů (Pán světa, Krev nevolá o pomstu, Žil jsem s cizinkou), několik humoristických příběhů (Bidýlko, Až se ucho utrhne) a pozoruhodné jsou i jeho detektivky (Tajemství obrazárny, Muž a stín, Zlá minuta). Nás však zajímá i jeho publicistická tvorba, jež se často týká Bělohradu a dokonce i uličníků, kteří křikem narušovali klid v „prostranství u významné budovy.“ (Tak slovník vykládá francouzský název Esplanade.)

Svatopluk Hrnčíř, foto: archiv

Bělohradský příběh

Vyrostla-li sláva Plzně z piva, vyrostla sláva Bělohradu z rašeliny. Před nějakou dobou to mělo za následek prudkou srážku mezi správou drah a já nevím kým. Co vím je toto: Na zdejší malé a idyllické stanici má se vlak zdržet jen minutu nebo dvě, a onoho neblahého dne stál vlak na bělohradském nádraží celých devět minut. Právě tak dlouho to trvalo, než tři silní muži vynesli z jednoho vlakového oddělení muže, který připomínal typické návštěvníky odtučňovacích lázní. Stručně řečeno - vážil sto dvacet pět kil. Vlakvedoucí běhal jako zběsilý a křičel:

„Tak s ním hněte, lidi.“

Přednosta byl v tváři červenější než jeho čapka. Průvodčí, který znal svět líp, šel klidně na druhou stranu a zapálil si cigaretu. Cestáři kleli, že nestihnou rychlík. Ale osud dostal svých pět minut.

Onoho muže - byl to starosta jednoho moravského města - naložili do vozu. Nesmíme si myslet, že se nedovedl pohybovat pro svou tloušťku. Stalo se mu sice jednou, že spadl na schodišti, protože nevěděl pro bruch na schod, ale s tloušťkou by si byl věděl rady. Co ho ochromovalo byl revmatismus.

Revmatismus, který se hojí po rašelinových lázních. Ten muž byl v Bělohradě dvakrát ve třech dnech nakládán na vůz. U brány do Anenských rašelinových lázní na něho čekalo šest silných paží a odneslo ho do koupele. Víte, jak vypadá taková koupel? Já to nevím, ale slyšel jsem o tom vypravovat ty, kteří to zažili. Je to teplé bahno, bezmála čtyřicetistupňové, které dává rašelina. Člověka do toho vstrčí a poť se! Poť se náramně, poť se tu půlhodinu, co tam jest a pak ještě hodinu doma. Poť se dokonce i kdykoli si na tu slatinnou slast vzpomene. Tu a tam se mu udělá nevolno. Pak příběhne lázeňský a dá mu na srdce mokřý ručník. A poť se zase. Od desáté hodiny do třinácté potkávaš tady na lázeňské cestě lidi, kteří mají krky v šálách a na zádech svrchníky, i když jsou tropická parna. To jsou ti, kteří to mají pro dnešek za sebou.

Ale po jisté době tomuto propocenému člověku se uleví. Nechme však mluvit případ onoho metrákového starosty. Dvacetkrát ho strčili do vany a když uplynul jeho měsíc, ten člověk šel na vlastních nohou do přímého vozu na Prahu, sám vylezl na schůdky; a železnice pro něho nepromarnila už ani vteřinu. (1931)

Převzato z knihy Emila Vachka „Pondělí“, r.v. 1943

Sociální činnost mé babičky paní Marie Wagnerové

Vznik budovy bělohradské mateřské školy byl spojen se sociálně lidumilnou myšlenkou, která dala životní jistotu a existenční možnost dětem z chudých bělohradských rodin.

V roce 1918 skončila 1. světová válka, otcové a synové se vraceli domů ke svým rodinám. Každá obec ale vzpomíná na ty, kteří se již nevrátili, a bylo jich hodně v Bělohradě a v jeho okolí. Němými svědky těchto tragédií jsou pomníčky se jmény padlých. Zůstaly po nich vdovy s dětmi a sirotci, a většinou bez pomoci. Zvláště těžkým obdobím byla léta 1925 – 1935, kdy svět postihla velká nezaměstnanost.

Podle příkladu větších zařízení, jako byl Ústav pro slepce v Praze na Klárově nebo Jedličkův ústav pro postižené děti na Vyšehradě, byl v Bělohradě roku 1920 založen spolek „Péče o mládež v Lázních Bělohradě“. Účelem této dobrovolné organizace bylo pomoci vdovám, sirotkům, mrzáčkům a jinak postiženým dětem a dětem ze sociálně slabých rodin. Potřebovali pomoc, aby si zajistili svoji životní existenci a mohli být druhým užiteční.

Úkolu pomáhat lidem se ujala společnost, v jejímž čele stála moje babička Marie Wagnerová, roz. Hollmannová. Sama byla jako polosírotek vychována v klášteře v Trmicích u Ústí nad Labem. Narodila se 1. července 1872 a zemřela 14. března 1942 v Jičíně. Žila převážně ve východních Čechách a ve Vídni, kde spolu s mým dědečkem Oldřichem Wagnerem, rodákem z Bělohradu, pomáhali české menšině ve Vídni. Babička tak poznala sociální poměry velmi dobře a to přímo „zblízka“.

K myšlence pomoci strádajícím dětem a mládeži se v Bělohradě přihlásilo hodně lidí – paní Kučerová, Hišmanová, Mindlová a mnoho dalších, pan řídící Sehnal a mnozí živnostníci. Zdravotní péči převzali místní lékaři MUDr. Josef Lelek a MUDr. Alois Mindl. Společnost podpořil tehdejší městský úřad se starosty panem Bekrem a panem Pechem, a to i finančně i morálně, stejně jako mnozí nejmenovaní obyvatelé Bělohradu.

Z těchto darů a úvěrů vznikl roku 1929 „Dům péče o mládež“. S pomocí této dobrovolné organizace se mnoho dětí mohlo vyučit řemeslu. Např. hluchoněmý pan Zejfart se vyučil obuvníkem, Jan Divoký číšníkem, pomáháno bylo i mnoha vdovám.

Pořádaly se vánoční sbírky, „Dětské dny“, divadelní představení, školní besídky, byl zde divadelní spolek. Mecenášů bylo dost. Ze sbírek se pořizovaly vánoční nadílky, které obsahovaly nejen doma napečené cukroví, ale hlavně potřebné dárky jako ošacení, finanční pomoc, obědy pro nemajetné a jinou sociální pomoc. Pomáhalo se i při výběru zaměstnání s ohledem na zdravotní stav postiženého.

Všem, kdo se na této záslužné činnosti pro obyvatele Lázní Bělohradu a okolí podíleli, patří naše vděčnost. Dík za velkou pomoc patří i „Spolku přátel Lázní Bělohradu“, který působil v Praze a jehož činnost popisuje článek v Bělohradských listech z 23. června 2006. Iniciátorem velké finanční pomoci „Péči o mládež v Lázních Bělohradě“ byl výbor spolku za předsednictví mého otce JUDr. Adolfa Reumanna. Žil v letech 1883 – 1962 a je pochován na zdejší hřbitově.

Karel Reumann, foto: archiv

Hořeňáci vítali papeže

Tři páry tanečníků folklorního souboru Hořeňák měly tu čest být v sobotu 26. září na ruzyňském letišti a vítat Svatého otce, který přiletěl na třídní návštěvu České republiky.

Zdena Rychterová, která v souboru účinkuje od roku 1991 a setkání se osobně zúčastnila, přiznává, že vítat papeže a být v jeho blízkosti bylo úžasné. „Osobně jsme si sice ruku nepodali, ale kontaktovali jsme se očima, a když kolem nás procházel, kývl nám hlavou na pozdrav. Nezapomenutelný zážitek máme i ze setkání s prezidentem a politiky,“ vzpomíná.

Zástupci Hořeňáku, kteří reprezentovali Královéhradecký kraj, byli přizváni i na pondělí, kdy se Benedikt XVI. s Českou republikou rozloučil a odlétal zpět do Říma.

Návštěvu v Čechách mu bude vedle četných darů připomínat i obraz

bělohradského kostela od místního akademického malíře Karla Dlaboly, který mu věnovala bělohradská radnice.

Převzato z Jičínského deníku, foto: Milan Rychtera a Milena Černá

Jaroslav Mikulka

starosta Tetína

Na otázky z cyklu o životě obcí v okolí Lázní Bělohradu odpovídá starosta Tetína **Jaroslav Mikulka**.

Pane starosto, představte nám svoji obec.

Vznik Tetína souvisel s mýcením lesních porostů. Na jejich místě byl založen dvůr s osadou, která původně náležela k tvrzi Miletínku. Osadu Vlkánov (zvanou také Zvlkánka), založil r. 1767 tehdejší majitel miletínského panství Josef Sosnovec z Vlkánova.

Nejčastějším zdrojem obživy pro obyvatele bylo tkalcovství, námezdní práce ve velkostatku a výroba skleněných perel.

Obec Tetín má dnes 130 obyvatel, a má pět částí: Tetín, Vidoň, Vlkánov, Koleje a Dupačku, celkem asi 260 hektarů. Je to nejmenší katastr v bývalém okrese Nová Paka. Kdysi byla Vidoň samostatná, ale asi od první světové války jsme jeden celek. Nikdy zde nebyla škola. Děti z Vlkánova chodily do Červené Třemešné, ostatní na Vřesník.

Dnes děti chodí do Miletína, do Bělohradu nebo Hořic, jak to komu vyhovuje. Podle zaměstnání rodičů a podle jejich rozhodnutí. Stejně je to se školkou.

Máme sedmičlenné zastupitelstvo. Matrikou a stavebním úřadem spadáme pod Miletín.

Jak je to se zaměstnáním v Tetíně?

Jediným zaměstnavatelem je zdejší družstvo, ale zaměstnává z místních pouze jednoho občana. Ostatní za práci dojíždějí. Družstvo má sídlo v Rohoznici, název je Zemědělské družstvo Miletín se sídlem v Rohoznici.

Jaká je dopravní obslužnost?

Dopravní obslužnost je prach mizerná. Dětem do školy jede ráno v půl sedmé autobus, škola začíná v osm hodin. Vracejí se odpoledne po vyučování, první autobus jim jede před druhou hodinou. Ty samé spoje musí ale využít i babička jedoucí k lékaři, který je pro nás spádově v Miletíně. Ráno přijede do Miletína před sedmou, čeká, až lékař začne ordinovat, a pak musí přečkat až do odpoledne, aby se dostala zpět. Přes Tetín projíždí řada dálkových autobusů, nejsou nám však nic platné, protože zde nestaví a stavět nebudou. Dalším problémem dopravy je sama silnice. Podívejte se, v jakém je stavu. Je to určitě jedna z nejméně rozbitých silnic v okrese, ne-li v kraji. Již před lety slibovalo krajské zastupitelstvo, že bude silnice opravena, ale sliby chyby.

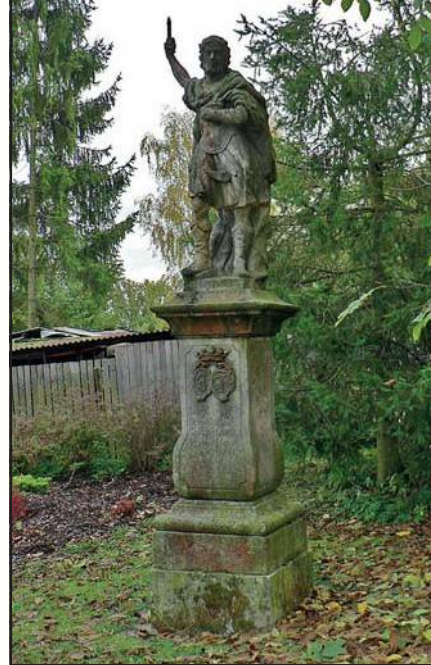
Jak je to se skladbou obyvatelstva?

Mladých málo, starých hodně, celých 25% je starších 65 let. Je tady řada chalupářů, řekl bych, že trvale obydleno je 60 procent domů. Chalupáři se přijedou především rekreovat, to znamená, že se do života obce mnoho nezapojují, i když jsou i výjimky.

Jakou má obec vybavenost?

Plyn v obci zaveden není, vodu má každý svou a kanalizace je asi v půlce obce. Odkanalizování celé obce čeká na své řešení. Hygiena bere dvakrát ročně vzorky vody z rybníka pod Tetínem, kam ústí kanalizace. Problémy již byly, hlavně s bělohradským rybářským spolkem. Máme rozpočet kolem milionu korun a z vlastního rozpočtu kanalizaci určitě nepořídíme.

Obec vlastní budovu, kde sídlí radnice, patří nám hospoda Dupačka, která prošla nedávno rekonstrukcí. Hostinský provozuje malou prodejničku, ve které je možné koupit některé základní potra-

viny, chleba, rohlíky a podobně. Jinak se musí pro všechno do města, nejlépe vlastním autem. Na vyhrnování sněhu máme traktor s radlicí. Pro sportovní činnost obyvatel je využíváno hřiště ve Vidoni, kde se konají i drobné akce.

A vyžití obyvatel?

Jediným spolkem, který pracuje, jsou hasiči. Mají svou budovu se základním vybavením. Účastní se jednou za rok okrskové soutěže. Udržujeme sportovní a kulturní styky s Tetínem u Berouna. V září přijedou k nám na posvícení, zahraje se ve Vidoni fotbal a večer je posvícenská zábava. Na oplátku v květnu jede naše družstvo do Tetína u Berouna, kde mají pouť. Program probíhá obdobně. Pro čtenáře je v obci knihovna, kterou již mnoho let vzorně vede pan Josef Nálevka.

Co plánujete do budoucna?

Byl naplánován radar společně s veřejným rozhlasem. Mělo to být financováno přes Lázeňský mikroregion z peněz EU, ale nakonec to nedopadlo. Věřím, že radar by pomohl při dodržování rychlosti průjezdu aut obcí. Každý letí jako blázen. Velkým problémem je elektrifikace Vidoně, která se bude muset řešit. Rozvody jsou ještě z dvacátých let, sloupy jsou přivázány k jabloni, aby nespadly, protože jejich životnost je již dávno u konce. Elektrikáři tvrdí, že na rekonstrukci nemají peníze.

Tetínem vede řada značených cyklostezek. Připravujeme osazení map a ukazatelů, které by měly zkvalitnit informovanost projíždějících cyklistů. Jsme členy Lázeňského mikroregionu a členy sdružení Podzvíčinsko, ve spolupráci s nimi bychom chtěli některé projekty prosadit. Určitě neplatí malá obec malé problémy.

Ladislav Stuchlík, foto: autor

Z pověření rady města jsem doprovázel začátkem měsíce září soubor Hořeňáčků do partnerského města Belene v Bulharsku. Samotné městečko má 10 tisíc obyvatel, leží při řece Dunaji asi 230 km severovýchodně od hlavního města Sofie. Známé bulharské pobřeží je od tohoto městečka vzdáleno ještě dalších 250 kilometrů.

Ve dnech 4. - 6. září tohoto roku v partnerském Belene probíhaly oslavy 45. výročí založení města. V první den oslav se ve městě uskutečnily mládežnické sportovní akce v basketbalu a hlavně na hlavním náměstí na žíněnkách soupeřili mladí chlápci v zápase řeckořímském, což je v Bulharsku jeden z nejpobulárnějších sportů. Večer byl hlavní program ke 45. výročí města a po vystoupení starosty a hostů začal galavečer, kde byl soubor Hořeňáčků s místním souborem Dimum hlavními účinkujícími.

V sobotu jsme navštívili město Pleven, které je krajským městem regionu. Nad městem je vejká budova s úchvatným panoramatickým obrazem, kde je zobrazena porážka Turků od bulharských dobrovolníků s pomocí Rusů. Právě u tohoto města a touto bitvou skončila 500 let trvající nadvláda Turků v Bulharsku. V podvečerních hodinách měl Hořeňáčkův vystoupení v malém městečku nedaleko Plevenu. Jelikož se měnilo počasí a zvedal se silný vítr, byl problém s vystoupením. Nakonec vystoupení proběhlo na místním malém náměstíčku. Všichni si navzájem pomáhali, takže samotné vystoupení dopadlo ke spokojenosti jak účinkujících, tak i místních diváků. Po posezení s představiteli místního městečka jsme se ve večerních hodinách vrátili do Belene.

Neděle nám propřela. Ve 2 místních kostelích proběhly mše k výročí města, které celebroidal farář z partnerského města z Itálie. Odpolední program pokračoval místo na náměstí v místním Kulturním domě z důvodu špatného počasí. Samotní občané Belene jsou převážně mladí lidé, kteří se umějí oblékat a jsou přátelští a přívětiví. Jelikož v Bulharsku je velká nezaměstnanost, vejká většina jich jezdí za prací do Řecka a do Itálie. Hořeňáčkův pod vedením Milana Rychtery reprezentovaly děti od 6ti do 14ti let. Mladé tanečnice hudebně doprovázelo 7 muzikantů. Cesta do Belene trvala autokarem cca 24 hodin přes Budapešť, Bělehrad, Niš a Sofii, tedy přes Maďarsko a Srbsko.

Bohumil Šrám, foto: Milan Rychtera

Návštěva Belene

2. září nám konečně nastal den „D“. Den, na který jsme se celé prázdniny tolik těšili. A pokud si myslíte, že jsme se nemohli dočkat začátku školního roku, tak vás musíme zklamat. Naopak. Byli jsme rádi, že můžeme školu opět na pár dnů opustit. 2. září jsme totiž se souborem Hořeňáčků odjeli na zájezd do Bulharska.

Ve 14 hodin jsme už všichni seděli v autobuse a netrpělivě čekali na to, až pan Rychtera dá povel k odjezdu. Naše trasa byla jednoduchá: Česká republika - Slovensko - Srbsko - a námi tolik vytoužené Bulharsko. Cesta nám připadala nekonečná. Ačkoliv se to zdá být skoro neuvěřitelné, v autobuse jsme strávili téměř 27 hodin. V 17 hodin našeho času jsme konečně dorazili do našeho cíle, do města Belene.

Ve 20 hodin nás v místní škole čekala večere, která byla spojena s milým přivítáním pana starosty. Po tomto setkání jsme se všichni už nemohli dočkat okamžiku, až se budeme moci odebrat na svá lože.

Program dalších dnů byl poměrně bohatý. V sobotu jsme si prohlídli město Belene. Večer nás pak čekalo naše první vystoupení. V neděli jsme vyrazili do města Pleven, ve kterém jsme zavítali do tamějšího muzea. Zde jsme zhlédli velmi zajímavou expozici týkající se rusko - turecké války. Poté jsme opět vystupovali. Diváci nám svým potleskem vytvořili skvělou atmosféru, takže jsme si tancování užívali.

Další den jsme kvůli nepříznivému počasí zůstali na ubytovně. Na úterý se už nikdo z nás příliš netěšil. Nastal totiž čas balení, úklidu pokojů, čas návratu domů.

Návštěva Bulharska byla sice krátká, ale plná nezapomenutelných zážitků. Byli jsme také rádi, že jsme si tímto zájezdem mohli zpestřit pro většinu z nás neoblíbený začátek nového školního roku.

Děti z Hořeňáčku

CUKRÁRNA DOBROVOLNÝCH

Další bělohorská cukrárna je opět na náměstí. Přes jeden barák od Dejlovy, o které jsme psali v posledním čísle Bělohorských listů. Dům s číslem popisným 11. Za první republiky Barešovo pekařství a později známá drogerie Hanuš Linke. V šedesátých letech tady neměl pan Pekař pekařství, jak napovídá jeho příjmení, ale

sklenářství a prodejnu sklo - porcelán. Barák patřil Kráčmarovým, kteří jej v roce 1995 prodali Dobrovolným. A jsme u zrodu téhle cukrárny a pensionu.

Majiteli jasně žluté cukrárny a pensionu jsou 59letý Milan, přesněji napsáno Miloslav, ale tak mu říká málokdo, a jeho žena Vladimíra, Vlad'ka. Pravidelně den co den chodí manželé Dobrovolní naší Macharovkou přes Třetí stranu do své cukrárny. Ráno před osmou, odpoledne ve čtvrt na dvě. Klidně si podle nich můžete řídit hodinky. Jak odpoledne prošli kolem naší zahrady, tak jsem hned vyrazil za nimi. Trochu si s Milanem a paní Vlad'kou popovídát o jejich cukrárně.

Garážové začátky a Powerman

Začínali jsme v třiadvacátém v garáži našeho domku v Rašínově ulici. Prodávali jsme nápoje. Pan Kupka, který v tu dobu spravoval na tenise, od nás bral pivo. Většími zákazníky byli i myslivci z hornoveské hájenky - klubovny.

Spolupracovali jsme s miletinským cukrářem Laušmanem. Od Kráčmarů jsme koupili barák na náměstí a v 96. jsme rozjeli cukrárnu. Otvírali jsme zrovna v tu srpnovou sobotu, kdy byl v Bělohradě Powerman. Světový pohár duatlonu, v triatlonu bez plavání. Na náměstí šileně narváno. Dobrá tisícovka diváků. V poledne jsme již měli všechno

zboží pryč. To byl náš start!

Teď už začínáme třináctou sezonu. Vedlejší krámk je pronajali panu Horákovi. Prodává chovatelské a zahrádkářské potřeby.

V podkroví jsme vybudovali ubytování, čtyři pokoje pro 8 lidí. Jednou bychom chtěli udělat i sezení ven do parku, ale to je malá utopie.

Lázeňské oplatky a bylinný likér

Od příbuzných z Moravy jsme chytili nápad s lázeňskými oplatkami. Z deseti lázeňských hostů si osm kupuje lázeňské oplatky. Nápad se ujal. V sortimentu máme 25 druhů oplatků a 5 druhů trojhránek. Na obalu jsou tradiční symboly Bělohradu. I konkurence se snaží nápad kopírovat. Inu obchod.

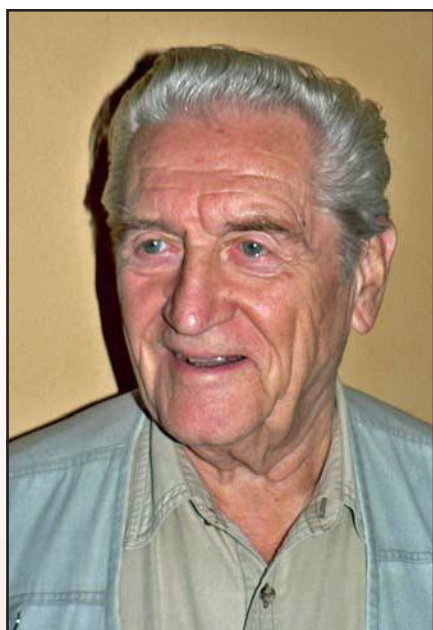
Na pultě máme i Bělohorský bylinný likér s kostelíkem na Byšičkách. Opět typický dárek, nejenom lázeňský...

Pochopitelně v létě frčí zmrzlina. Prodáváme až 12 druhů. Dříve jsme

se snažili dělat vlastní, ale to je hodně náročný. Takže zmrzku bereme od výrobců. Zrovna tak i zákusky. Ty z Hořic a od miletinského Laušmana. Do sychravého podzimního počasí je jak dělaná akce - Horká slivovice s medem. Za chvíli budou Vánoce, budeme mít vánoční pečivo a tradiční linecké.

Evžen Zukal

Major Zeman, Radim Uzel i Špidlovi

Zavedli jsme si zvláštní návštěvní sbírku. Na bílém balicím táčku máme podepsány známé hosty naší cukrárny. Některé i s fotkou.

Vladimír Brabec, alias major Zeman. Herečky Ljuba Krbová, Jiřina Petrovicová, Valentina Thielová. Sexuolog Radim Uzel. Manželé Špidlovi i Šmuclerovi, spisovatelka Halina Pawlovská. Herci Václav Glazar a Miroslav Doležal. Písníkář Křestian. Letec, plukovník Liška.

No a nejdě vynechat ani hosty skoro bělohraďské: dr. Milena Černá, zpěvačky Edita Adlerová a Jana Rychterová, redaktor a exbasketák Petr Kolář. Cukrárně si v závěru svého dlouhého života oblíbil i pan učitel a pan malíř František Koubek. Hosty obsluhujeme sami. Pouze o dovolené vypomáhají naše dcery - Petra a Iva.

Nočník v cukrárně a pomalovaná fasáda

Do cukrárny přišla rodinka s malým dvouletým klučinou. Sedí u stolu. Zákusky, káva, limonáda. Najednou kluk, že potřebuje čůrat. Táta vyrazil do auta pro nočník. Malej se uvelebil na nočník. Hezky doprostřed cukrárny. A to čůrání bylo i s kakáním. Kromě nich tady byli i další hosté, lázeňáci. Cukrárnou se mísila vůně sladkostí s jinou „vůní“. Hosté se pomaličku začali vytrácet a zůstala jenom ta rodinka s klučinou na trůně.

Už je tomu snad deset roků. Venku u stolečku rodinná formace. Dávají si kávu, čaj, zákusky. Po jejich odchodu jsme si všimli pomalované, jakoby fialově posprejované bílé fasády cukrárny. Nějak nám došlo, že „poznámenání“ naší fasády vzniklo po téhle rodince. Když za týden přijeli, tak jsme se jejich asi pětiletého kluka ptali, jak se mu písankovalo po baráku. On, že moc dobře. Kluk mokrým čajovým sáčkem „zdobil“ fasádu cukrárny. Barák jsme přemalovali na žluto. Zařídil to malý kluk a sáček ovocného čaje.

Na závěr jsem si nechal vyprávění jednoho z hostů Cukrárny Dobrovolných **Evžena Zukala** (83):

„S Mirkem Kotykem jsme pravidelně chodili do sauny. Nejdřív do zámku, pak do lázni. A jako takovou menší sešlost jsme si dali kávičku se zákuskem u Dobrovolných. Přesněji, já kávu, protože jsem jezdil z Hořeňáku autem, Míra drink. Skleničku vína. Později s námi začal chodit i Jaroslav Beneš. Snad byl o rok mladší než Mírek. Pocházel z Prostřední Vsi, z Japonska. Žil na Pace a k Dobrovolným do cukrárny jezdil vlakem. Přes dvě hodiny jsme poseděli, pomeditova-

Václav Glazar

li, stařecky poklábosili. Každou středu. Trojka vysloužilých dědků. Beneš si dával ten výbornej bylinnej likér, Míra vinko. Když jsem byl pěšky, tak jsem vínkem podpořil Míru Kotyka. Končili jsme před pátou, někdy i po. To si k nám přisedli Dobrovolní. Nádherný časy, co ti mám povídat.“

Eduard Čeliš, foto: Ladislav Stuchlík a archiv rodiny Dobrovolných

Ještě k Dejlově cukrárně

Ve čtyřiasedmdesátém jsem měl třicetiny. Máma, ta tenkrát dělala v CRICU s mistrem cukrářem Dejlem, který tady truhlářil u parťáka Vaška Pochopa. CRICO bylo vlastně Kovo - dřevo - elektro. No a máma pana Dejla přesvědčila, aby mně udělal k těm narozeninám dort. Nebyl to dort, byla to kniha.

Zdobená kniha měla listy a uprostřed i tu moji „slavnou“ třicítkou. Byla udělána z domácích vajíček a marcipánu. Nechyběla ani karamelová poleva. Byl jsem z toho pať. V životě již jsem podobný dárek nedostal.

Jaroslav Matyásko

Přístav v Hobartu, v pozadí Mount Wellington

Duatlon a Tasmánie

Při přípravě článků o bělohradských občanech, kteří navštívili exotické oblasti nebo pracovali na různých místech po světě, jsem si vzpomněl na začátek devadesátých let. V té době se prosazovali na závodech po světě triatlonisté a duatlonisté TJ Lázně Bělohrad. Na většině závodů s nimi byl současný bělohradský starosta Pavel Šubr, a proto jsem ho požádal, aby zavzpomínal na své zážitky z těchto cest a závodů.

Na které závody a navštívená místa nejraději vzpomínáš?

Vzpomínek mám plno, zajímavé je, že našim závodníkům se hodně dařilo v exotických oblastech. Nejraději si proto vzpomenu na mistrovství světa v duatlonu v letech 1993 až 1995 v americkém Dallasu, australském Hobartu a mexickém Cancunu. Na těchto závodech naši závodníci startovali jako reprezentanti České republiky.

Jakých dosáhli výsledků?

V Dallasu skončil Miloš Fox 6. v jednom z nejlépe obsazených duatlonů historie, protože závodili i nejlepší triatlonisté připravující se na havajského Ironmana, v Hobartu byl nejlepší 9. Jirka Seidl a družstvo skončilo 3. a v Cancunu se dařilo Láďovi Raimovi na 5. místě a hlavně družstvo mužů Fox, Raim a Seidl získalo zlaté medaile. Právě tato trojice patřila v té době do absolutní světové špičky v duatlonu.

Měli jste možnost navštívit i nějaké turistické zajímavosti?

Určitě, v Dallasu jsme třeba navštívili centrum města známé ze stejnojmenného seriálu nebo místo, kde byl spáchán atentát na prezidenta Kennedyho. Protože si Američané právě připomínali 30. výročí této události, předváděli tam, jak atentát proběhl. Navštívili jsme také z westernů známé dobytkařské město Fort Worth a mohli sledovat práci kovbojů. Samotný závod proběhl v lokalitě s názvem Grand Prairie. V Mexiku jsme navštívili mayské památky na ostrově Yucatan, např. Chichen Itza nebo Xcaret, zaujalo nás i celé obrovské turistické letoviště Cancun, kde jsme absolvovali plavbu v ponorce nebo plavání s delfíny. Zapůsobily na mě také obrovské sociální rozdíly – na jedné straně superluxusní hotely a bohatí Američané, na druhé v primitivních podmínkách žijící Mexičané, potomci kdysi hrdých a vzdělaných mayských kmenů. Asi nejraději však vzpomínám na pobyt v Austrálii.

Kdy jste v Austrálii byli a co tě tam nejvíce zaujalo?

V Austrálii jsme byli přesně před 15 lety, na pod-

Duatlonová reprezentace s honorárním konzulem Zdenko D. Houdkem

zim roku 1994. Nejprve jsme strávili týden v Sydney, kde se uskutečnil závod Světové série Powerman. Bydleli jsme přímo u jedné z nejkrásnějších australských pláží Bondi a viděli jsme centrum Sydney se známou Operou, přístav, čínské město, Harbour Bridge, podmořské akvárium, pluli jsme lodí po zálivu, líbila se mně i zoologická zahrada a zajímavý byl také výlet do nedalekého pohoří Blue Mountains. Zážitek pro mě bylo i to, že jsem poprvé v životě řídil auto s automatickou převodovkou a navíc vlevo. S pobytem nám pomohl bývalý hráč kolové Wik Novak, který nás vzal i do známého Sokola Sydney. Krátce před námi Sokol navštívil prezident Havel. Zaujalo mě, že sice pár lidí v Sokole sportovalo, ale většina hrála karty a pila pivo. A mimochodem v Sydney jsme se také domluvili s presidentem série Powerman Bruno Imfeldem, že za rok přijede do Lázní Bělohradu na mistrovství republiky v duatlonu a pokud se mu bude závod líbit, zařadí ho do série Powerman v roce 1996. To se také nakonec stalo a v našem městě jsme mohli nejlepší světové duatlonisty vidět na dvou závodech série Powerman v letech 1996 a 1997.

Mistrovství světa se potom uskutečnilo na ostrově Tasmánie ve městě Hobart. Jak dlouho jste tam pobývali a co zajímavého jste viděli?

Do Hobartu jsme po týdně ze Sydney přeletěli a strávili tam další 3 týdny. Bydleli jsme v domě našeho honorárního konzula pana Zdenko Houdka a jeho ženy Věry, kteří do Austrálie emigrovali po roce 1948. Přijala nás i starostka Hobartu a navštěvovali novináři, protože o šampionát byl v Austrálii velký zájem. Prochodili jsme město, jezdili po okolí na kole, a když měl pan Houdek čas, tak nás bral na výlety autem. Jako odměnu za výborný výsledek nás poslední den našeho pobytu vzal na plavbu jachtou.

Seznámili jste se s nějakými dalšími českými emigranty?

Ano, pan Houdek nás seznámil s několika českými rodinami - s Pikorovými, Venzarovými, Petrem Hradilem. Paní Pikorová byla výborná kuchařka a často nás zvala na jídlo, její manžel stál za rozvojem hokeje na Tasmánii a často vzpomínal na fotbalovou Bohemku. Petr Hradil měl zase v centru restauraci a jeho služeb jsme také dost využívali. Nestihli jsme se seznámit s panem Vyhnálkem, který byl na Tasmánii velice známý. Byl poradcem ministra a vlastnil farmu a firmu na zpracování mléka a výrobu sýrů, ale bydlel na druhém konci ostrova. Sýrem zásoboval i Houdkovy a ti měli takovou

Krmení klokani

V Cradle Mountain

zásobu, že ani nás 6 hladových Čechů ji nestihlo za 3 týdny sníst...

Rád vzpomínám na setkání s Alexem Sklenicou. Alex emigroval v roce 1948 z Bratislavy do Rakouska a miloval Divoký Západ (měl přezdívku Indoš), kam se chtěl dostat. USA ale po válce nebraly emigranty, a tak odplul do Austrálie. Nejprve 5 let putoval pěšky kolem Austrálie a žil i s domorodými obyvateli, od nichž se naučil dokonale znát přírodu. Pak se seznámil se Švýcarkou Jackie, s níž si postavili domek pod vrcholem 1270 metrů vysoké hory Mount Wellington vypínající se nad Hobartem. Společně cestovali po celém světě a rád vypravoval zážitky z Aljašky, Himaláje a dalších atraktivních míst. S Jackie mě a Jindru Martince, který je vedoucím katedry TV na Technické univerzitě v Liberci a v roce 1995 pořádal MS akademiků v triatlonu, pozvali na několikadenní výlet po Tasmánii. Ráno před odjezdem nám přinesl vysoké boty a klobouky (prý proti hadům a jiné havěti) a pak jsme jejich autem procestovali téměř celou Tasmánii, která je velká asi jako naše republika. Líbilo se mně pohoří Cradle Mountain, kde ležel ještě sníh a my jsme přespali v jakési dřevěné boudě. Alex rozdělal oheň bez sirek pouze pomocí klacíku, kterým točil v dalším dřevě, v noci se kolem boudy pohybovala různá zvířata a i čel vítr. Vypravoval nám, že se snažil proniknout do jihozápadní části Tasmánie, kam dosud nevročila lidská noha, ale že se mu to nikdy nepodařilo. Bohužel asi po 2 letech jsem dostal zprávu, že Alex zemřel.

S panem Houdkem jsem dodnes v kontaktu, dokonce navštívil Lázně Bělohrad a sešli jsme se i v Praze, mail si občas vyměním také s Pikorovými, kteří dnes žijí ve státě Queensland na Gold Coast.

Co australská zvířena? Viděli jste nějaké unikáty?

V Austrálii je fauna hodně odlišná od ostatního světa. Všude pobíhají klokani, u nichž jsem zjistil, že ač jsou býložravci, tak jim velice chutná salám. Viděli jsme koaly, které třeba v Sydney bylo zakázáno fotit bleskem, ale na Tasmánii pro ně hned vylezli na strom, aby nám je půjčili k pohlazení, nebo tasmánského ďábla, který je jakýmsi symbolem Tasmánie. Také další zvířata jinde na světě nežijí, např. medvídek wombat, ježura a spousta druhů papoušků. Zajímavá je i f ora, např. eukalyptové lesy a mnoho druhů keřů a květin. Tasmánie mně dost připomínala naši republiku, ať rozlohou nebo i tím, že se zde střídá na rozdíl od centrální Austrálie čtvero ročních období.

Ladislav Stuchlík, foto: archiv Pavla Šubra

BOHUMIL BYDŽOVSKÝ * 7.4.1941 + 2.6.1999

Když hrál v televizi Orchestr Karla Vlacha či Václava Hybše, hned moje oči hledaly Bohouše Bydžovského. A jakmile jsem mezi pozounisty, já říkám neodborně pozounisty, ne správně trombonisty, spatřil svého borce, už jsem do potemnělého obyváku křičel:

Hele, hele Bohouš. Bohouš Bydžovskej!

Tak trochu jsem si jej přivlastnil. Má přece za ženu moji spolužačku Staňu, spolu jsme odpočně dávno jezdili ranním Krakonošem. On přes Lysou k vojenské posádkové hudbě, já coby mladý průmyslovák do Prahy. A konečně si taky opravuje barák v Bělohradě u Javorky, naproti Třetí straně.

V polovině devadesátých let byli na Arnoštově Belgičani. Známi z tenisu. Teplý srpen. Kuřata se protáčí nad ohněm, víno, pivo. K dobré náladě chybí jen muzika. V protější chalupě jsem přesvědčil domácího pána - Libora Kaprase a jeho hosta Bohouše. Zahráli. Napsat mistrovsky je málo. Belgičani šleli ještě příští léto.

Bělohradské listy přinesly před lety seriál muzikantů, hudebníků spjatých s naším městem. Iniciály BB - Bohumil Bydžovský mně tehdy chyběly. Proto tento medailonek. Medailonek po deseti letech, ty uplynuly od června 99, kdy zákeřná nemoc, svině jedna, nenechala dál znít Bohoušův pozoun, promiňte trombon.

Stanislava Bydžovská, manželka

Rodina Bydžovských je z Vysokého Veselí. Bohoušův táta, taky Bohumil, měl autodopravu. Muzikantská rodina. Táta i dva synové - Bohouš a o šest roků mladší Miloš. Kluci vystudovali gympl, konzervatoř a nastoupili hudební dráhu. Můj Bohouš trombon, Miloš klarinet.

Když hrál Bohouš u Vondráčka ve Studiu 60, tak jsem s nimi i zpívala. Po narození dcery Lenky jsem se zpíváním skončila. Po vojně neměl Bohouš asi 6 měsíců zaměstnání. Tak dělal v bělohradském Tose soustružníka. Jednou přišel po šichtě domů a jeho táta na něho: Soustružník je tady. Na to jsi nemusel devět roků studovat! Pak začal manžel učit na Lidové škole umění v Jičíně, kde jsme i bydleli. V 74. roce nastoupil k Vlachovi. Nejdřív z Jičína rok dojížděl, pak jsme vyhandlovali Jičín za Prahu - Hostivař.

Paní Urbanová, kamarádka mojí maminky, nám prodala starší barák u Javorky. Najednou jsme měli v Bělohradě chalupu. Ale taky šiléně práce.

Bohouš byl věčně v modrákách. Maličko jezdili pomáhat i kluci z kapely - Jarda Lautner, Husička, Libor Kapras, ale všecko měl pod palcem Pepa Dlab, zednický mistr.

Jinak Bohouš hrozně rád vařil. Jeho specialitou byl hovězí guláš. Na Vánoce salát, ryby. Měl svoje koření. Vařil převážně v noci, když přišel z divadla či koncertu. I do třetí, čtvrté ranní. Po vstávání mě čekala halda nádobí.

Chodil i na ryby. Do Veselí, Dřevěnic. Rád šoféroval, opravoval auta. Dokonce i jako autolakýrník. Sport? Na něho by pasovalo to churchillovské: Absolutely no sport!

Bohouš byl muzikant.

Bohumil Bydžovský (35), syn, trombonista Orchestr Karla Vlacha, externí člen Hudebního divadla v Karlíně

Začínal jsem v pěti letech na piano. Trombon asi v patnácti. Hned po základ-

ce jsem šel na konzervatoř. Čtrnáct let jsem hrál u Hradní stráže. V Karlínském divadle, u Vlacha. S tátou máme hodně stejných hudebních bodů. Narodil jsem se v čtyřiasedmdesátém roce, to táta začínal u Vlacha. Pět let jsme spolu i hráli. U Vlacha, v Karlíně i v orchestru Josefa Hlavsy.

Teď učím i v Jičíně na hudebce. Tam přeci učil i táta....

Dalibor Kapras (51), trumpetista, manažer a dirigent Orchestr Karla Vlacha

Bohouš byl jeden z mých nejlepších kamarádů a přátel. Především byl mým nedostižným muzikantským vzorem. Byl to on, kterému vděčím za to, že jsem se dostal k profesionální muzice. Naučil mě mnoho věcí, jež se bohužel na konzervatoři neučí a učít nedají.

Je to o tom, jak on říkal: Musíš odehrát 150 hasičských a mysliveckých balů, abys pochopil, o čem to vlastně je.

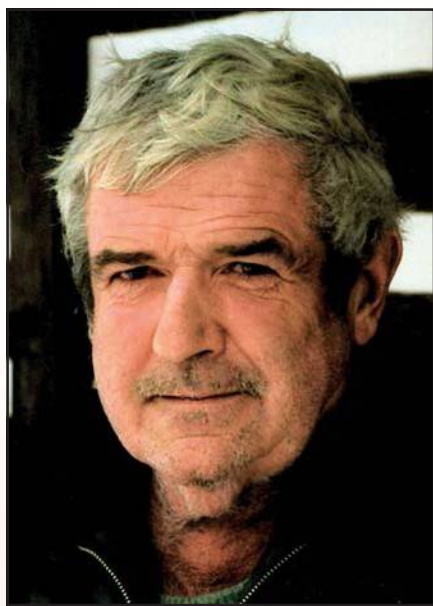
V době, kdy začínal můj syn pošilhávat po nějakém hudebním nástroji a rozhodl se pro trombon, byla volba učitele jasná.

Jedna z příhod syna a pana profesora Bydžovského byla ta, že když k němu přišel na hodinu s omhovou, že neumí stupnici es dur, tak se Bohouš zeptal, jestli umí „Háječku, háječku“. Syn řekl, že ano a Bohouš odpověděl: Tak to je v pořádku. Za es dur ještě nikdo nikomu v hospodě panáka nekoupil! Tím se stal pro mého syna Bohem, ke kterému rád chodil.

Teď mě napadá jedna příhoda, která se traduje.

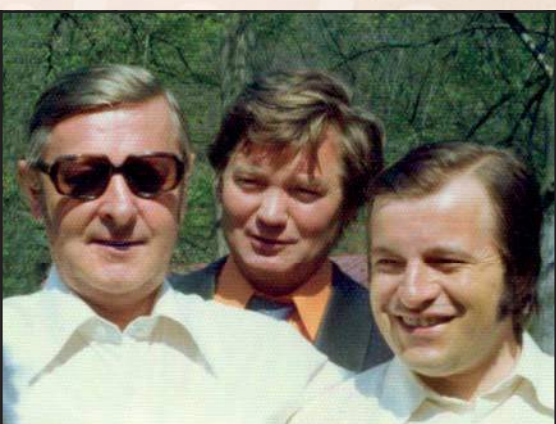
Do divadla přišel na výpomoc Vladimír Žižka. Nedávno zesnulá bubenická legenda. Na Žižku hned celou předehru dirigent ukazoval, ať hraje slaběji. Po doznění předehry se zeptal Žižka Bohouše, co se děje, cože to dirigent vlastně chce. Bohouš mu samozřejmě odpověděl pravý opak, že je špatně slyšet a že má přidat. Hned v druhém čísle začal Žižka tak, že málem spadlo celé divadlo. Orchester se smíchy neudržel. Ke konci už z dechových nástrojů nehrál vůbec nikdo.

To je jeden ze stovky Bohoušových vtipků, po kterých se nám stále moc stýská.

Jaroslav Matyáško (65), Prostřední Nová Ves 8

Bohouš, to byl skvělejší kamarád a měl jsem ho rád. Byli jsme spolu tak trochu do přízně, on si vzal moji sestřenicí Stánu Stránskou. S tetou Stránskou jsme dělali Stáně a Bohoušovi garde. Při zábavách v Bažárně. Bohouš tady hrál s Revue klubem, kapelníkem byl Frajberg. Po tancovačce jsem často nosil Bohoušovi jeho pozoun. Až před vilku proti Lípě, kde bydleli. A když začali předělávat bývalý Urbanův barák u Javorky, tak jsem chodil přidávat zedníkům. Bohouš, muzikant tělem a duší. Myslím, že jeho nejoblíbenější skladbou byl Tiger Rag, Chyťte tygra.

Milan Sedláček (68), leader Eevegreen Swing Bandu

Při studiu na novopackém gymnasiu jsem hrál s Akordem Jardy Stuchlíka. Někdy v 57., 58. roce. A Bohouš Bydžovský, který byl o měsíc mladší než já, hrál trombon v Revue klubu. Byla to kapela z Bydžova. Přes léto hráli u nás v Bažárně. Zpíval s nimi Mirek Kulhánek a první trubku obsadil Milan Pulec. Mě tihle borci brali jako druhou trubku. To bylo moje první setkání s Bohoušem.

Po vojně a po mé brněnské hudební anabázi jsem se opět setkal s Bohoušem v jičínské partě Studio 60 Jirky Vondráčka. Bohouš trombon, jeho brácha Miloš altku - klarinet. Později hrál Miloš i v Národním divadle a ve Filmovém

symfonickém orchestru.

U Bohouše jsem dokonce začátkem 70. let skládal kapelnické zkoušky. On byl metodikem Okresního kulturního střediska.

Hudebník byl Bohouš vynikající. Kromě trombonu válel, jako každý trombonista, na baskřídlovku. A na varhany. Jednou jsem ho slyšel na varhany Hamondy. Fantazie. Říkal jsem mu: Hele, ty vole, tohle v životě nikdo nezhraje jako ty.

Udělal konkurs u Vlacha. Hrál trombon leadra místo Tondy Rašky. Naposledy jsem Bohouše slyšel na koncertě v Králíkách. V březnu 98. Vlachovu kapelu dirigoval Dřevíkovský a trombony tam měly celou svoji skvělou lajnu.

V neděli 6. srpna 2009
hrál Eevegreen Swing Band
Milana Sedláčka

v bělohorské Bažantnici.

Koncert na počest
Bohumila Bydžovského.

První trombon
35letý Bohouš Bydžovský.

Stejný nástroj, stejné jméno,
stejně dobře.

Bohouš Bydžovský
a trombon zůstávají.

Eduard Čeliš, foto: archiv
rodiny Bydžovských

Zprava - Karel Kopecký, Bohouš Bydžovský, Libor Kapras, Standa Zeman, Jiří Šencer a Rudolf Výborný, bicí

Slavnostní schůze včelařů

Celoročně probíhající oslavy 80. výročí ZO ČSV v Lázních Bělohradě vyvrcholily 24. října slavnostní schůzí v Lázeňském hotelu. Jednání řídil člen ÚV ČSV a místopředseda ZO ČSV v Lázních Bělohradě Vlastimil Dlab. V úvodním projevu pohovořil Stanislav Stuchlík, předseda ZO, o významu včelaření pro člověka a otevřel tak téma. Ing. Martin Kareš se pak věnoval podrobně osmdesátileté historii včelařství na Bělohradsku.

Předseda OV ČSV František Kašpar předal ocenění vzorný včelař Ludku Kolářovi, Ing. Vlastimilu Hrnčířovi, Ing. Stanislavu Nálevkovi a Ing. Martinu Karešovi. Čestné uznání OV bylo uděleno Vlastimilu Dlabovi a Stanislavu Stuchlíkovi.

Hosté z okolních organizací hovořili s uznáním o bělohradských včelařích. Podle předsedy OV ČSV patří zdejší organizace mezi nejlepší na okrese, výborně funguje, perfektně připravené

oslavy, zejména výstava a almanach, svědčí o její kvalitě. Místostarosta Jiří Bičíš ujistil včelaře o podpoře města, jednoho ze sponzorů všech akcí oslav i almanachu.

Pracovní část jednání byla uzavřena diskuzí. Velmi povzbudivě vyzněla zejména slova Vlastimila Dlab, který zdůraznil, že české včelařství je na velmi vysoké úrovni a zejména organizované léčení včel nemá nikde v Evropě obdoby. Naše léčiva jsou i neúčinnější, zanechávají nejméně reziduí. Jiří Blažek připomněl, že je třeba nezapomínat na zasloužilé včelaře.

V odpoledních hodinách si účastníci se zájmem vyslechli přednášku Dr. Ing. Františka Kamlera, ředitele Výzkumného ústavu včelařského v Dole u Prahy, na téma nové trendy ve včelaření.

Jednání slavnostní schůze bylo velmi zajímavé a podnětné, v odpovědích odborníka na dotazy i v diskuzi bylo probráno mnoho užitečných rad, sděleno

množství informací. Např. o situaci v nákaze morem včelího plodu v blízkém okolí Bělohradska. F. Kamler vysvětlil i svůj názor na použití plastů v úlech. Jeho zásadou je – pokud chceme úspěšně včelařit, musíme ctít zákonitosti života včelstev!

Potvrdila se slova Stanislava Stuchlíka, že včelaření přitahuje lidi dobré, nezištné, přemýšlivé. Účastníci schůze, která probíhala ve velmi příjemné a přátelské atmosféře, se rozešli s přáním klidné, trpělivé, radostné a úspěšné práce do dalších let.

Antonie Vanišová, foto: Vlastimil Hrnčíř

Tábor Rozhledy 1993

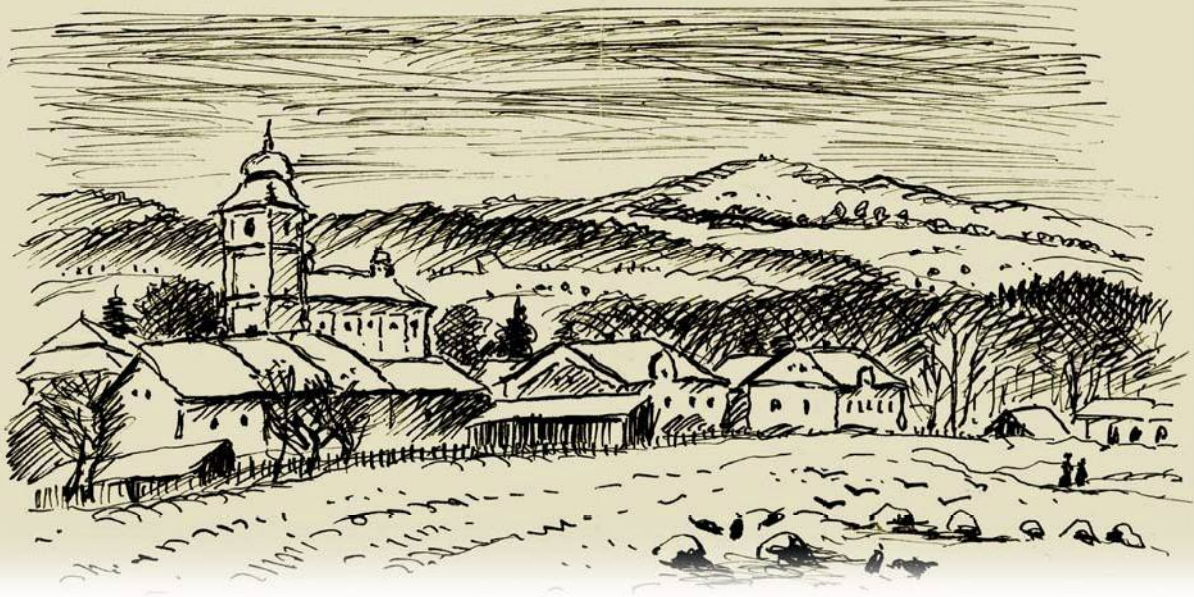
Když v ráji přšelo

To léto zdálo se nám být trochu rozmarné..., abych použil slov klasika, která plně vystihují počasí na táboře Rozhledy 1993. V pláštěnkách jsme málem i spali. Náplní tábora byla zvolena indiánská tematika, což dávalo záruku atraktivnosti a pro případ špatného počasí byla zpracována i tzv. mokrá varianta. Tu jsme však velice záhy vyčerпали a nezbylo než improvizovat. Abych kluky nějak zaměstnal, začaly se vyrábět luky pod heslem „každý bojovník musí mít svůj“. Nutno přiznat, že někteří jedinci nepodpořili naše snažení a prostě se na to vykašlali. Bylo třeba zvýšit jejich motivaci. Vzal jsem u kuchyně krabici tatranek a zavedl lov na veverku, spočívající v trefování šípů do zavěšeného papírového sáčku s oplatkou. Každý zásah platil a následovala sladká odměna. Luky se tím pádem staly nízkoprof lovným zbožím a nepůjčovaly se. Nikdo se nechtěl připravit o možnost úlovku. Do hodiny měli luky všichni...

Když jsem se přišel po nějakém čase podívat, jak pokračuje lov, překvapil mě malý skautík Ešus slovy: „Bodláku, už nemůžu..., snědl jsem devět tatranek...“

Miroslav Mečíř, foto: autor

K. V. Rais „U nás doma“

Naše městečko pod horou Zvičinou, v krásné, prostorné kotlině, lemované na severu packými, na jihu modravými hoříckými Chlumy, leží na samém rozhraní krkonošského podhoří a kraje. Za mého mládí bylo krom několika domků, kostela, zámku a cukrovary napořád dřevěné. Náměstí tvořily dvě řady stavení s podsíňkami, s roubenými, obílenými stěnami, s prkennými lomenicemi a s kabřinci, na nichž bylo starou literou napsáno domovní požehnání a kdo, i kdy domek vystavěl. Byly většinou ze století osmnáctého. Majitelé domků byli rolníci, řemeslníci, obchodníci - všecko živnostníci skromní jako celé to městečko. Můj otec měl také jedno číslo na náměstí a při něm osm korců polí. V chlévě měli jsme dvě krávy, časek i telátko nebo bulíka, a s kravami otec sám pole obdělával. Naše světnice měla dvě nevelká okna na podsíň, dvě na zásep. Byla dost prostranná, ačkoli dobrou čtvrtinu její vyplňovala černá hliněná kamna a chlebová pec, do níž se přikládalo zvenčí pod komínem, kde na ohništi maminka také za parného léta vařivala a pekávala ječné lívance, jimž jsme však říkali dolky, a jež s škvařeným máslem mazávala. Ty nám, pane, jely!

Ve světnici stála police, nahoře s porculánovým, dole s hliněným nádobím, s hrnkem na „kyselo“, almara, stůl s lavičí a se židlemi, prádelník, dvě, později tři postele. Lavice byly též podél kamen a peci, nahoře visela bidla, na nichž se sušovalo prádlo, zmoklé šatstvo, rozmáchané boty. Na stěnách měli jsme hodně obrázků, většinou jen černých, v tmavých rámcích, nad prádelníkem visel se stropu košíček ze skleněných korálků, nad stolem kroužila vyzdobená holubička ze slepičího výdunků, za policí cvakaly dřevěné hodiny. Cvakají mi dosud... Vždy jsem si myslel, že nikde nezůstává se tak pěkně, jako v naší obyčejné sednici. V ní, pod bílým stropem se dvěma trámy na hrbolaté již podlaze, rozkvétalo během roku tolik radostí, že ubohé péro ani zdaleka na ně nestačí...

Otec můj s maminkou byli vždy jediná duše, sporů, hádek nebylo u nás jakživo. Otec, rodák ze vsi Bukoviny, byl štíhlý, vždy zdravý, usměvavý. Maminka spíš menší, hezká, srdečná, víc maloměřka než vesničanka, ač dorostla také u matky na chalupě v naší Horní Nové Vsi. V městečku vyučila se švadlenou... Práci měli s otcem rozdělenou: matka pečovala o všecko domácnost a chlév, otec o hospodářství polní, ač při dobytku též pomáhal. Od té doby, co se vzali - otec jedenadvacetiletý, matka o rok mladší - žili jen sobě a potom svým dětem. Vychovávali nás velmi pečlivě, rozumně, dovedli nás řádně potrestat, ale cítili jsme vždy, jak nás mají rádi. Podzimní radostí u nás doma bývalo, když tatínek ve světnici postavil tkalcovský stav, bylť - jako tenkrát mnoho sousedů - vyučen tkalcem, ale dělal jenom plátno a kanafas pro naši domácnost, zřídka pro nejbližší příbuzné, hlavně bratrovi svému, jenž hospodařil v rodné živnosti na Bukovině. Strýc nám za to u nich zasíval kousek lnu a v zimě se u nás tedy také předlo. Když otec pracoval za stavem, bývalo ve světnici mílo. V tom čase okna ledově kvetla, se střechy nad záspí visely dlouhatánské rampouchy, když se otevřely dveře, valil se šedý mráz do světnice. Nerado

se vylézalo. My děti hrály jsme si s kravičkami, což byla uražená ucha hliněných hrnců, s vozejkou, jež nám tatínek vyrobil, s panáky, vyřezanými z prkének, četly jsme, čmáraly. Já škrtával na housličkách nebo kleknuv si na lavičce, zahleděl jsem se na to roztomilé stříbrné bejlí na tabulích okenních a v hlavě ozývaly se pohádky o podzemních křišťálových zámčích, o Honzovi a dvanáctihlavých dracích.

Večer, ať si venku řčelo nebo nebe bylo plno jiskrných hvězd a šindele bouchaly nad námi, sesedli jsme se kolem stolu, na němž mrkala olejová lampička, pojedli jsme vařeného mléka i brambor s máslem a s tvarohem, povídali jsme si, trochu s otcem počítali a potom pustil jsem se do knížky ze školní knihovny o Františku pometláři a bratru jeho Petříčkovi, o kapliče pod lipami, o hraběcím sirotku, o jeskyni starého otce Blažeje, nebo tatínek četl spisy Tylovy, Jana z Hvězd, Prokopa Chocholeouška...

Zimy bývaly dlouhé a tuhé, sněhu padávaly spousty. Stromy, jež před tím ze zahrad zdvihaly holé, tmavé kostry, byly náhle bíle zabaleny a každá snítka měla navlečený kyprý, měkký kožíšek. Jindy zas, když po dnech sychravých a mlhavých nastaly mrazy, za slunných dní zaskvěly se zahrady v trpytné nádheře korálkových bílých roušek, ověšených jiskřícími pentlemi a šňůrami, na nichž houpávaly se celé zářivé krystaly.

Staré javory a lípy na začátku a na konci náměstí, vysokánské, štíhlé topoly podél silnice stály v bílé ledové nádheře mlčky, zadumány, a jen když nad nimi na bělavé obloze zsrčelo zimní slunce, mihotaly se po nich modravé i měnivé paprsky a zrcadélka. My kluci klusávali jsme potom do školy s čepicemi „na uši“, ve dvou kabátkách, satingláčku vespod, v bavlněném burnuse, jež obojí nám maminka sama ušila, navrch, ruce v palcových rukavicích na šňůře. Zalézalo za nehty nohou i rukou, nos zmrzal, tváře pálily a štípaly, ale oči zářily a ruce i tehdy rády pouštěly se do hrudovaček. Po silnicích časem zacvrčely před těžkými selskými saněmi zvonce na hrdlech koní, opletených nitkami jinovatky, zazvonily i rolničky zámeckých běloušů, ale jinak vládlo nad městečkem zimní ticho.

Na Štědrý den stavěli jsme betlém a večer slavili při prostřeném stole, na nějž matka připravila houbovou polévku, jahelník s houbami, kávu se štedrovnicí, ořechy, jablka a jiné ovoce sušené. Stromeček měli jsme jen jednou, jindy se nebohatá, ale radostně vítaná nadílka objevila na stole až ráno. V té vánoční noci někdy mrzlo, až se rty stahovaly, ale přece klusali jsme s otcem na půlnoční, abychom slyšeli vánoční hudbu i zpěvy a trumpetistu Urbana vytrubovat dvanáctou...

A teď je tomu všemu již tak dávno a dávno, takže mi někdy napadá, bylo - li to vůbec pravda a nebyl - li to krásný, živý, navždy zmizelý sen, a je - li možná, že jsem to tam kdysi běhal já. Mnoho let uprchlo, mnoho přešlo starostí a žalů... I radosti přeletěly, ale z těch už žádné nemohly se rovnati těm čistým a jasným za mlada v domově, byť prostém a nebohatém.

*Z Národní čítanky z roku vydání 1918 zpracovala
Hana Friedrichová, kresba: Josef Života*

Kulturní zážitek

Rád bych se vrátil k první červencové sobotě letošního léta, která ve mně zanechala kulturní zážitek, neboť tento den se v zámeckém parku uskutečnil večer k 40ti letům koncertování bělohradské skupiny Meteor alias Pop Goldman. Hned na samém začátku bylo vidět, že o koncert je mimořádný zájem, jak u diváků dříve narozených, tak i u mladé generace. Půltisícovka přítomných to jasně dokazovala. Zpočátku byly v repertoáru skupiny písně zpívané zpěváky a doprovázené muzikanty, při kterých jsme si zavzpomínali na sedmdesátá a osmdesátá léta. Některé z nich jsem rád viděl nebo slyšel i po několika letech. Zábava dostávala náboj a v podání skladeb, které hraje skupina v dnešní době, se úměrně plnil i parket. Obzvláště vyzněly skladby, které Meteor hrál od populární skupiny Katapult. Víím, že samotné přípravy byly pro některé z členů velmi náročné a trvaly minimálně půl roku dopředu. Chtěl bych tímto poděkovat všem účinkujícím za pěkný večer a myslím si, že nejsem sám, komu se líbil. Konkrétně jsem nechtěl jmenovat, protože bych asi na někoho zapomněl, ale dvě jména musím z mého pohledu vyzvednout. Mgr. Přemek Vajdl a ing. Láďa Vik. Určitě se k podobnému koncertu vraťte. Ať se Meteoru daří.

Váš příznivec Bohumil Šrám

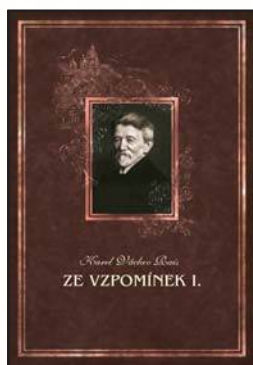

Svačí vaše dítě ve škole? A víte co?

První desítky škol se v České republice přihlásily k účasti na projektu Svačiny do škol. Děti tak dostanou zdravou svačinu přímo do třídy, aniž musí mít u sebe peníze a rozhodně ji nezhodí do koše – samy si ji totiž objednájí na internetu, podle své chuti.

Možná patříte k rodičům, kteří vybaví svou ratolest každé ráno domácí svačinkou. Možná jste rodičem, který dítěti místo svačiny dá „na svačinu“. Ať už patříme ke kterékoliv skupině rodičů, často zjistíme, že domácí svačina zůstala nedotčená v aktovce, nebo že z ranní dvacetikoruny zbyl v zadní kapse kalhot zmačkaný obal od čokoládových tyčinek. Přitom právě na snídani a svačině závisí energetické poměry v dětském organismu během školní výuky – a od nich se odvíjí například míra pozornosti či základy budoucího zdraví.

V těchto dnech je dokončován přeliv hráze rybníka Pardoubku. Možný problém se stoletou vodou se rozhodly řešit Anenské slatinné lázně, a. s. Nechaly zpracovat projekt a celou akci, za více jak milion korun financovaly. Po kolaudaci, která proběhne 10. - 11. prosince, bude dílo převedeno na vlastníka rybníka, kterým je Město Lázně Bělohrad. V návaznosti na tuto akci město plánuje v příštím roce opravu bývalých kabin a rekonstrukci chodníku na hrázi. (las)

Na základě velkého zájmu bělohradských občanů o knihu Karla Václava Raise Ze vzpomínek I. díl se město rozhodlo vydat spisovatelovo vzpomínkové dílo celé. Tiskárna ARPA připravila urychleně k tisku další tři díly tak, aby vyšly ještě do konce tohoto roku. Současně vyjde i tvrdý přebal, do kterého bude možné všechny čtyři díly vložit. Na knížky se městu podařilo získat vzhledem ke 150. výročí narození K. V. Raise dotaci z Ministerstva kultury ve výši čtyřiceti procent nákladů. Tento soubor Raisových vzpomínek bude určitě i pěkným vánočním dárkem.

Vážení čtenáři, držíte v ruce celobarevné vydání Bělohradských listů.

Je to dárek pod vánoční stromeček

od tiskárny ARPA Dvůr Králové nad Labem

a od jejího majitele pana Jaroslava Janečka

jako dík za dlouholetou spolupráci s městem Lázně Bělohrad při vydávání Bělohradských listů a dalších materiálů.

Bohužel, abychom udrželi cenu listů na současné úrovni,

není možné je vydávat plnobarevně po celý rok.

Přesto pro vás pro příští jubilejní 10. ročník Bělohradských listů

připravujeme některé změny, které vám představíme už

v lednovém čísle našeho časopisu.

Zároveň vám všem pravidelným čtenářům

Bělohradských listů redakční rada děkuje za dlouholetou přízeň.

Dopřát školním dětem zdravou svačinu, dodat ji zaručeně čerstvou až do školy, aniž by děti musely mít při sobě peníze a udělat ze svačin zábavu, je cílem projektu Svačiny do škol, který v České republice právě startuje. Rodiče mohou dětem svačiny předplatit převodem na bankovní účet, složenkou nebo přes systém PaySec a děti si na internetu svačinu samy vyberou a objednájí, klidně na den, týden nebo i měsíc dopředu. Zdravou svačinu dostanou až do třídy, přímo z výroby, čerstvě připravenou.

Celý objednávkový systém je přístupný z internetové adresy www.svaciny.eu. Děti si mohou vybírat ze sladkých i slaných svačin, salátů, jogurtů. Rodiče mohou mít jistotu, že jejich dítě svačí - a že svačí zdravě.

*Alexandr Bílek,
autor projektu Svačiny do škol*

I slovo léčí

Dne 18. 9. 2009 mě před zdravotním střediskem v Lázních Bělohradě postihla náhlá vážná příhoda.

Děkuji touto cestou sestřičkám J. Růžičkové, I. Urbánkové a MUDr. M. Sekaninovi za rychlou profesionální pomoc, která mi zachránila život a znamenala mnoho pro můj další převoz na JIP do Jičína. Děkuji MUDr. M. Bičíšovi a zdravotnímu personálu JIP za velmi dobrou péči, za ochotu, pečlivost, přívětivost. Mé poděkování patří také MUDr. Ouzkému a zdravotním sestřám z interního oddělení B, kam jsem byla po týdnu převezena a kde o mě také obětavě a laskavě pečovali.

Z celého srdce děkuji i vám všem, kdo jste na mě v mé nemoci pamatovali v modlitbě!

Božena Borišková

Bídná bilance

Vyšel jsem z Památníku Karla Václava Raisa do zámeckého parku, plného zbarveného podzimního listí. Mezi větvemi stromů se nehoupalo jen to uschlé listí, ale skrže haluze se bimbala i uražená lampa. A ne jedna, hned několik schlíplých exemplářů. Na zemi pod nimi rozkopnuté plastové krycí koule. Po kolikáté už letos?

Na základě toho jsem si dovolil malou bilanci vandalizmu, neboli shrnutí výsledků, a to jen za tento rok. Přesto, že ještě do jeho konce nějaký čas zbývá a určitě škody přibudou, musím tak učinit již nyní, dokud jsem patřičně rozzlobený a také proto, že toto jsou poslední letošní Bělohradské listy. Ty nové s číslem 1/2010 nechci hned zkráje zaneřadit takovým svinstvem.

Začneme výše jmenovanými lampami veřejného osvětlení. V zámeckém parku se jich zničilo celkem osm, jedna bratru za šest tisíc korun, čtete dobře, celkem za čtyřicet osm tisíc korun. A to je prosím bez práce za opravu, bez dopravy materiálu a bez opotřebení nervů. K tomu padlo několik plastových krytů na spodku sloupu.

Další položka - původně jsem si myslel, že takový odpadkový koš, mimo svého poslání, nejde na nic jiné-

ho využít. Ale ejhle, zle jsem se mylil. Lze na něm sedět (i když jen krátce, než se propadne stříška) lze přes něj jezdit a skákat na kole, či ho hodit do jezírka nebo prostě rozšlápnout. Padlo šest košů po dvou a půl tisících korunách. Taky slušná sumička. Pak jsou tu lavičky, zdaleka nesloužící pouze k sezení. Každá má svůj příběh, od příběhů lásky milenců až po skutečnou nenávist, projevenou vytržením lavičky, rozlámáním, případně spálením. Jejich cena se různí dle typu, ale vždycky překonává cenu předchozích položek.

Na jaře jsem si všiml zajímavého fenoménu. Jak začne doba sázení květin, do Bělohradu přijedou hezká děvčata z kopidlinského zahradnického učiliště. Přivezou ledovky, afrikány, jirínky a další barevnou krásu. Několik dnů pak sází a sází. Na náměstí, v parku, u Fričova muzea. Tady i onde. A večer přijde „Bratrstvo kočičí pracky“ a po těch hezkých děvčatech přesazuje a přesazuje. Je zajímavé, kam se všude květiny z městských záhonů rozsemení. Stačí se jen projít městem a uvidět tu krásu i tu spoušť. Rozkvette hřbitovní rov stejnou květenou jako zahrádka před domem.

Je těžké shrnout čísla, ale ještě těžší je spočítat černé duše zaneřádané vandalizmem, zlodějinou, nebo ales-

poň lhodstevností. Žádné moralizování, statistika je přesný součet nepřesných čísel. Koho nechytíme za ruku, tomu se těžko něco dokazuje a komu se lumpačina neprokáže, jako by ji neudělal. Ale zase obráceně, když nic neuděláme, nikoho nechytíme, když nikoho nechytíme...!

Ladislav Stuchlík, foto: autor

Kniha Lázně Bělohrad a okolí v historických pohlednicích a současné fotografii vyjde již začátkem prosince

Vydání knihy předcházela výstava sběratele historických pohlednic Viktora Teimera v bělohradském Fričově muzeu v roce 2007. Na základě zájmu vzešel nápad představit pohlednice co nejširšímu okruhu zájemců a oslovit i ty, kteří nejsou pamětníky a zajímá je spíše historie v kontextu se současností. Proto se tato knížka nesoustřeďuje pouze na staré pohlednice, ale využívá nových možností digitální fotografie při vytvoření panoramatických záběrů. Pohlednice byly rozděleny do skupin tak, aby k nim mohly být pořízeny současné širokoúhlé pohledy. Ty mají ukázat nejen srovnání dnešní situace s minulostí, ale i zajímavě zachytit místa v Bělohradě a nejbližším okolí. Aby bylo využito nových možností, jsou do knížky zařazeny i letecké záběry, které dávají řazení pohlednic jiný rozměr. Zájem o široké spektrum informací vedl k tomu, že k jednotlivým současným panoramatickým fotografiím jsou přiřazeny navigační souřadnice, ty umožňují najít místo, odkud byly záběry pořízeny.

(redakce BL)

Cyklista

František Paďour

Jako kluk jsem často v garáži u sousedů Paďourových obdivoval zlaté závodní kolo pana doktora Paďoura, na němž absolvoval i známý závod Praha – Karlovy Vary – Praha, s jeho syny Františkem a Michalem, mimochodem též úspěšnými lékaři, jsem absolvoval nejednu cyklistickou vyjíždku. V letošním roce se mě hodně Bělohradčáků ptalo, jestli ten cyklista Paďour, co vyhrává závody, má něco společného s Paďourovými z Bělohradu. Má, je synem Františka Paďoura mladšího, závodí za náš nejlepší klub PSK Whirlpool Author Hradec Králové a závody opravdu vyhrává. Letos dokonce dva největší domácí etapové podniky Lidice 2009 a Vysočinu 2009.

František Paďour nejmladší začal s hokejem, ale brzy ho začala bavit cyklistika. „Když mu bylo asi 14 let, tak jsem startoval na Jizerské padesátce horských kol. Fanda byl se mnou, ale vzhledem k věku ho na start nepustili. On nakonec vyrazil na trať závodu později a bez čísla. Někdy v půlce mě najednou dojel,“ vzpomíná jeho otec. Fanda si potom sám našel na internetu informace o cyklistickém klubu v Příbrami, domluvil se s jeho vedením a v 15 letech začal za Příbram závodit. „První sezona se mně v kadetech moc nedařila, spíše jsem se tak nějak oťukával. Ve druhé sezoně jsem už na republikových závodech začal jezdit do tří,“ konstatuje mladý cyklista. Na nejvyšší stupínky se potom začal propracovávat v juniorské kategorii, v níž vybojoval v roce 2006 titul mistra republiky v silničním závodě jednotlivců a na Závodě míru juniorů získal dres pro nejlepšího vrchaře.

Paďourovi skvěle vyšla i následující sezona, v níž jako devatenáctiletý

dokázal zvítězit v Českém poháru jezdců do 23 let a na mistrovství republiky této věkové kategorie skončil na stříbrné příčce. Po sezoně dostal nabídku na přestup do našeho nejlepšího klubu PSK Whirlpool Author Hradec Králové. Nakonec se rozhodl zůstat v Příbrami a nadále spolupracovat s trenérem Františkem Trkalem, dříve také vynikajícím cyklistou. Loňská sezona se mu ale příliš nedařila. „Chtěl jsem zhubnout, abych byl lepší v kopcích, ale nějak jsem to přehnal, ubyla mně svalová hmota a byl jsem z toho celkově špatný,“ nerad vzpomíná na loňské problémy. Z nich se postupně dostal až ve druhé polovině roku, přesto dokázal vyhrát Český pohár do 23 let.

Po loňské sezoně už využil nabídku hradeckého klubu, který patří mezi týmy druhé divize, a přestoupil do něho. „Je to úplně o něčem jiném. Jako klub druhé divize jezdíme po mnohem větších závodech, mnohem propracovanější je také organizace klubu,“ vysvětluje změny. Jeho novým trenérem se stal Ota Fiala, a i když závodníci klubu většinou trénují individuálně, mívají také tréninkové srazy v Hradci Králové. Týká se to především mladých závodníků kategorie do 23 let.

Změna mu prospěla a v letošní sezoně dokázal vyhrát dva největší domácí etapové závody Lidice 2009 a Vysočinu 2009. „Po loňské nevydařené sezoně jsem to vůbec nečekal. Na Lidice jel náš tým ve velice silné sestavě. Celý závod jsme kontrolovali a ve třetí etapě jsme dokázali ujet tři z našeho týmu Kozubek, Mareš a já společně s jedním Slovákem. Před poslední etapou jsem byl třetí, ale v ní jsem se dostal do úniku a Kozubek s Marešem zůstali pozadu, takže jsem

Narozen 19. ledna 1988, výška 175 cm, váha 60 kg, bydliště Dobříš, stav svobodný, kluby: 2003 – 2008 CK Windoor's Příbram, 2009 PSK Whirlpool Author Hradec Králové, úspěchy: 2006: mistr ČR juniorů, 2007: vítěz Českého poháru do 23 let, 2. na MR do 23 let, 2008: vítěz ČP do 23 let, 2009: vítěz etapových závodů Lidice a Vysočina

Hodnocení Františka Paďoura manažerem týmu PSK Whirlpool Author Hradec Králové Vladimírem Vávrou, bývalým dlouholetým reprezentantem a kapitánem československého týmu na Závodě míru: „Ferry je cyklista hodně poctivý v tréninku. O jeho talentu a výkonnosti svědčí nejlépe to, že v letošním roce vyhrál jediné dva etapové závody na českém území.“

je celkově přeskočil a vyhrál," skromně popisuje své vítězství ve velice kvalitně obsazeném závodě. Na další etapový závod Vysočina odjížděl hradecký tým v méně silném obsazení, takže Paďour patřil mezi favority. Tuto roli potvrdil hned ve druhé etapě, kdy sám svým soupeřům ujel a do cíle na ně dokázal najet více než tři minuty. A protože skončil pátý v časovce, kterou jinak příliš nemiluje, udržel žlutý trikot vedoucího jezdce až do cíle závodu.

Mezi těmito dvěma podniky absolvoval těžký etapový závod Tour of Qinghai lake v Číně. Zde se prosazoval

především v kopcovitých etapách, v jedné obsadil 9. místo, ale v další větrné po rovině navíc po hromadném pádu ztratil. Přesto je s celkovým 27. místem jako druhý nejlepší Čech spokojen, obzvláště když často pomáhal týmovému kolegovi Danilu Hondovi, který se prosazoval v závěrečných spurtech a nakonec skončil 11. Právě tento vynikající německý cyklista v jednom z rozhovorů označil Františka Paďoura jako závodníka s velkou perspektivou. „To mě hodně potěšilo,“ usmívá se.

Velice dobré výsledky zaznamenal také v dalších závodech, například v italském Tre Valli Varesine, který byl pro italské cyklisty nominačním pro mistrovství světa, dojel na 22. místě a až za ním skončily cyklistické legendy Ivan Basso, Stefano Garzelli nebo mistr světa Alessandro Ballan. „Tito profici jsou někde úplně jinde, ale ověřil jsem si, že když mám formu, mohu s nimi jet.“ Právě závody profesionálů jako Tour de France nebo Vuelta rád sleduje v televizi. „Mým snem je takový závod jednou absolvovat. Ale dostat se tam, to je těžká cesta,“ uvažuje cyklista. „V minulém roce najel na kole 29 tisíc kilometrů a každoročně tak jízdy tisíc kilometrů zhruba o 3 tisíce.“

Po letošní sezoně se tým PSK Whirlpool Author Hradec Králové vrací do třetí divize, což závodníci považují za určitý krok zpět. I Paďour přemýšlí o své budoucnosti, díky iniciativě bývalého spolujezdce Lance Armstronga Pavla Padrnose se rozhodl nastoupit do italského týmu MGKvis Norda Pacif c. Jasno má ale v jednom, chtěl by vyhrát mistrovství republiky do 23 let a nominovat se na světový šampionát v Austrálii. „V této sezóně bych rád ukončil, tak bych rád zajel nějaký výsledek, třeba do deseti,“ doufá a věří, že by mu takovýto výsledek mohl pomoci k angažmá v kvalitním zahraničním týmu. Letos domácí šampionát absolvoval po nemoci a navíc pomáhal týmovým kolegům. „V minulém roce dojel na 5. místě.“

Ve svých začátcích absolvoval v roce 2003 také bělohradský Maraton Podkrkonošim. „Pokud bych měl čas, tak bych ho rád zase někdy zkusil. Horská kola ale příliš nemiluji, nemám na ně tu správnou techniku.“ Přesto se těší, že přes zimu si najde čas na společné vyjížděky se svým otcem. A snad také,

že se častěji dostane do Bělohradu, který navštívil naposledy před třemi lety. „Přítom při tréninku jezdíme z Hradce třeba na Zvičinu, ale čas prostě není,“ směje se úspěšný cyklista, který si ale musí najít čas na studium. Sice nestuduje medicínu jako jeho rodiče a prarodiče, ale také studium mezinárodních a evropských studií na Metropolitní universitě

Pavel Šubr, foto: Patrik Pátek a autor

Neznámý bělohradský básník

Prvním předchůdcem Bělohradských listů byl časopis LÁZNĚ BĚLOHRAD. Vycházel v letech 1929 až 1941, ale pouze v letní

sezóně, což připomínal jeho podtitul Lázeňský týdeník. Časopis se však věnoval i historii, otiskoval úsměvné fejetony a nevyhýbal se ani poezii. A tak se stalo, že se v roce 1937 na jeho stránkách objevila báseň Máj podepsaná jménem JIŘÍ HRADSKÝ.

Kdo je to? ptali se čtenáři, kteří své město znali dopodrobna, a hned si odpovídali: Nejspíš lázeňský host. Jenomže redakce verše tohoto autora otiskovala pět let a navíc se jeho jméno vyskytovalo i pod zasvěcenými články (Co říká kříž na Černém jezírku, Sv. Blažej

opět žehná našemu městu). Proto se čtenáři znovu a znovu dohadovali, o koho vlastně jde.

Myslím, že po mnoha letech, která uplynula, to můžeme prozradit. Jiří Hradský byl literární pseudonym. Zvolil si ho sedmnáctiletý student Jiří Schmitter. Takže „neznámého básníka“ vlastně naše tehdejší i dnešní město dobře znalo. Narodil se v Bělohradě před devadesátí léty, stal se knězem a na odpočinek se do svého rodiště vrátil.

Svatopluk Hrnčíř,
foto: archiv

Nad údolím

Jasnější zeleň než kdy dřív
máš pod obzorem na stránkách
to zeleň osení...
pod zvičinským kostelem,
jenž střezí zrody dní
a první zář mu popelem
k lásky vyznání.

Pod obzorem na stránkách
tvá zeleň jasná. Jarem dých
tvůj do nich taj -
a láskou spoutal
k tobě navždycky.

Jiří Hradský (1938)

17. 9. 2009 ulice Lázní Bělohradu na chvíli zaplavily davy žáků zdejší základní školy. Jejich kroky směřovaly k místnímu kinu. Zde se, pod záštitou Městského kulturního střediska v Lázních Bělohradě, konalo promítání filmu indonéské proveniencí. Pozoruhodné ovšem bylo, že zmíněný film přivezli osobně zástupci indonéského velvyslanectví.

Žáci si pak navíc před vlastní produkcí mohli přímo v praxi procvičit svoji angličtinu. Neboť právě v tomto jazyce je indonéští diplomaté velice srdečně přivítali. Zároveň vyslovili veliké potěšení nad tím, že mohou našim dětem ukázat, jak a čím žijí na indonéském ostrově Bali jejich vrstevníci.

Tento projekt je výsledkem vzniklé spolupráce mezi našim kulturním střediskem a indonéským souborem, hostem letošních folklórních slavností.

A jak celou akci vnímali žáci? Pro ilustraci jeden z názorů od devátáka:

Před vstupem do kina jsem si jako žák deváté třídy myslel: Další film, aspoň, že je zadarmo a na pár hodin klid od školy. A tak jsem i celou tu akci pojímal. Ale po zhlédnutí filmu mi došlo, jak nesmírná je chudoba indonéských vesnic a jak nebetičné jsou tu rozdíly mezi lidmi ve městech a na vesnicích. Kdo není z města nebo nemá majetek, nemá téměř ani právo na vzdělání. Celý film byl vlastně jedinou velkou otázkou - jedná se tu skutečně o 21. století nebo jsme se přenesli do doby středověké?

Kdyby příběh hlavního hrdiny filmu byl smyšlený, hodně lidí by nad ním asi jen mávalo rukou. Ale zdrcující je tu právě skutečnost, že příběh je postaven na pravdivé události.

Za žáky 9. třídy Vít Steiner

Koncert žáků Pražské konzervatoře dne 16. října 2009 byl mimořádně úspěšný

Dne 16. října 2009 se v Kulturním sále Anenských slatinných lázní konal další pořad z cyklu „Z hvězdiček rostou hvězdy“. Tento jedinečný cyklus se koná pod záštitou Václava Hudečka a je věnován 200. výročí založení Pražské konzervatoře. Koncert připravil pan Rostislav Tvrdlík ve spolupráci s Anenskými slatinnými lázněmi, a.s., Lázně Bělohrad a Spolkem Frič.

Na pořadu bylo pěvecké umění žáků 5. ročníku Pražské konzervatoře ze třídy profesora Jiřího Kotouče. Za klavírního doprovodu prof. Lenky Navrátilové vystoupili: Marie Steinerová - soprán, Kateřina Alexandra Šťastná - alt a Štěpán Vimr - tenor. Nádherná hudba Bachova, Händlova, Mozartova, Beethovenova, Dvořákova a Smetanova v podání mladých umělců obdařených velkými talenty potěšila publikum, které tvořili hlavně lázeňští hosté.

Radost působily vtipné komentáře z hudební historie, o které se postarali prof. Jiří Kotouč a kontrabasista Rostislav Tvrdlík. „Není to jen dar hlasu, ale zejména tvrdé učení,“ poznamenal profesor Kotouč. „Sólisté, které jste dnes slyšeli, v pátém ročníku teprve zpívají začínají.“

„O to větší šanci mají, že budou brzy zpívat velké role v Národním divadle,“ poznamenal na závěr večera přední člen Spolku Frič Dr. J. Stehlík.

Milena Černá,
ředitelka Výboru dobré vůle
- Nadace Olgy Havlové
a zakladatelka Spolku Frič,
foto: Václav Lejdar

Tasmánie

Lake St Clair

Cradle Mountain

